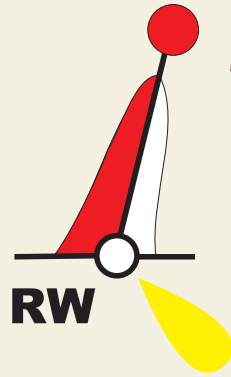

Duelighedskursus Unisail

MM8 Dagens læringsmål

Vigeregler

Pejling

Stedlinier

Krydspejling

Kimingsafstand

Fyr

Klokken

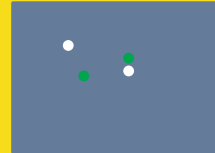
Hvad laver vi

19.00

Start, indtjek

19.15

Lanterneøvning, nødsignaler

19.45

Gennemgang af opgaveløsninger

20.00

Navigation, del I

20.30

Kaffepause

20.45

Navigation, del II

21.45

Afslutning, lidt kig på emnerne til næste gang.

Kursusplan 1

Kursusplan

De enkelte kursusgange kaldes "minimodul", MM.

MM	Dato	Lokale	Tid
1	30/3 '23	A314	19 - 22
2	6/4	A314	19 - 22
3	13/4	A314	19 - 22
4	20/4	A314	19 - 22
5	27/4	A314	19 - 22
6	4/5	A314	19 - 22
7	11/5	A314	19 - 22
8	18/5	A314	19 - 22
9	25/5	A314	19 - 22
10	1/6	A314	19 - 22
11	8/6	A314	19 - 22
12	15/6	A314	19 - 22
13	22/6	A314	19 - 22
14	x/x	A314	19 - 22
15	x/x	A314	19 - 22
16	x/x	A314	19 - 22

(Ialt ca. 39 timer)

Planen for eksaminerne og for undervisning i den praktiske del laves senere.

Vi går efter at være færdige i begyndelsen af maj.

Vi kan efter behov evt. inddrage nogle ekstra dage fx i en weekend.

Der må påregnes noget lektielæsning derhjemme.

Forløbig version

Nødsignaler

Kanonskud

Uafbrudt brug af skibsfløjten

Rød faldskærmsraket

Rødt signalblus

MAYDAY
over radioen

Signalflag N over C.

Røde stjerner

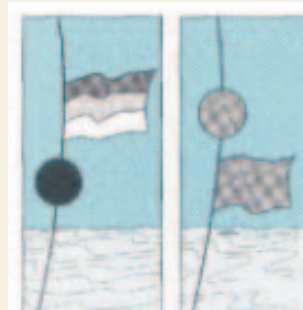
S O S
med lys eller lyd

Orange røg

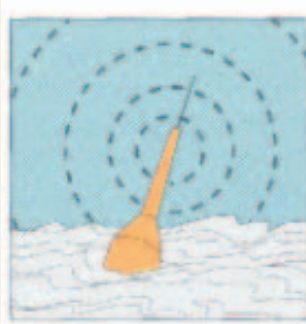
Langsom hævning og sænkning af udstrakte arme

Firkantet flag over eller under kugle.

Flammer om bord

EPIRB
Emergency Position Indicating Beacon

Nødsignal over radiosystemer

Nødsignaler

MAYDAY

over radioen

Nødsignal over
radiosystemer
VHF/DSC
"Rød knap"

S O S

med lys eller lyd

Røde stjerner

Flammer om bord

Uafbrudt brug af skibsfløjten

Langsom hævning og sænkning af udstrakte arme

Kanonskud

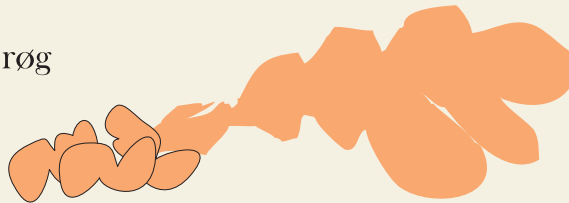
Rød faldskærmsraket

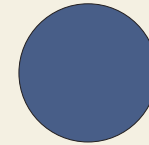
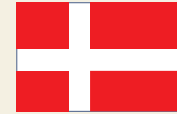
Rødt signalblus

Orange røg

EPIRB
Emergency
Position Indicating
Radio Beacon

Firkantet flag over eller
under kugle.

Signalflag N over C.

Unisail
Duelighedskursus

UDK
008

1. Skibstype

2. Andre oplysninger

Eksempelvis

- a. Let / ikke let
- b. Gør fart / ligger stille
- c. Over/under 50/20/12/7 m længde
- d. Fx synsvinkel på lanterner

Hvis skibet har to toplys, siger vi: "**KAN** være over 50 m"

3. Dagssignal

4. Tågesignal

5. Hvad gør vi?

Genkendelse af skibstyper

1. Skibstype

2. Andre oplysninger

Eksempelvis

- a. Let / ikke let
- b. Gør fart / ligger stille
- c. Over/under 50/20/12/7 m længde
- d. Fx synsvinkel på lanterner

Hvis skibet har to toplys, siger vi: "**KAN** være over 50 m"

3. Dagssignal

4. Tågesignal

5. Hvad gør vi?

Skibstyper

1. Maskindrevet skib	10. Dykkerbåd
2. Sejlbåd	11. Kædefærge
3. Fisker/trawler	12. Luftpudefartøj
4. Slæbebåd kort/langt slæb	13. Ubåd
5. Minerydder	14. Lodsbåd
6. Begrænset manøvreevne	15. Ankerligger
7. Ikke under kommando	16. Grundstøder
8. Hæmmet af dybgang	17. Robåd
9. Uddybningsfartøj	18. Lille jolle/lille sejlbåd

Skibskending

Unisail
Duelighedskursus

UDK
114

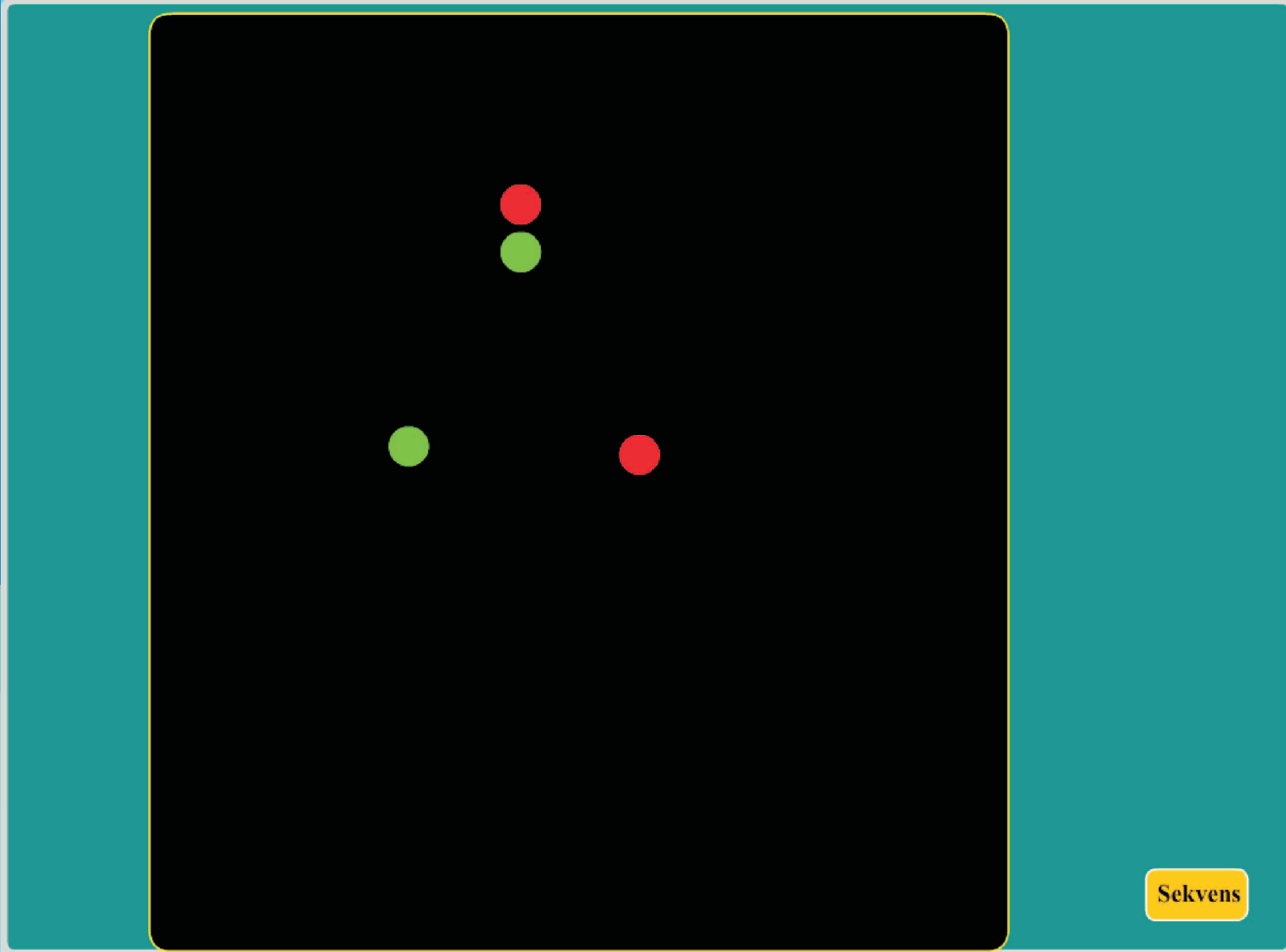
Skibskending

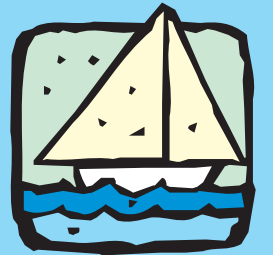
Unisail
Duelighedskursus

UDK
053

Skibskending

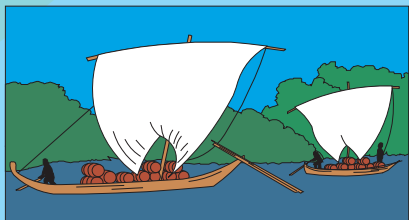

Sekvens

Skibskending

Hvad er det for
et skib ?

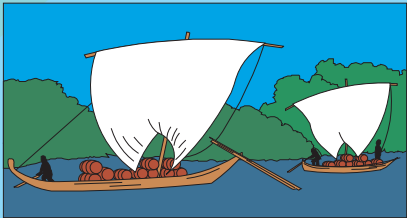
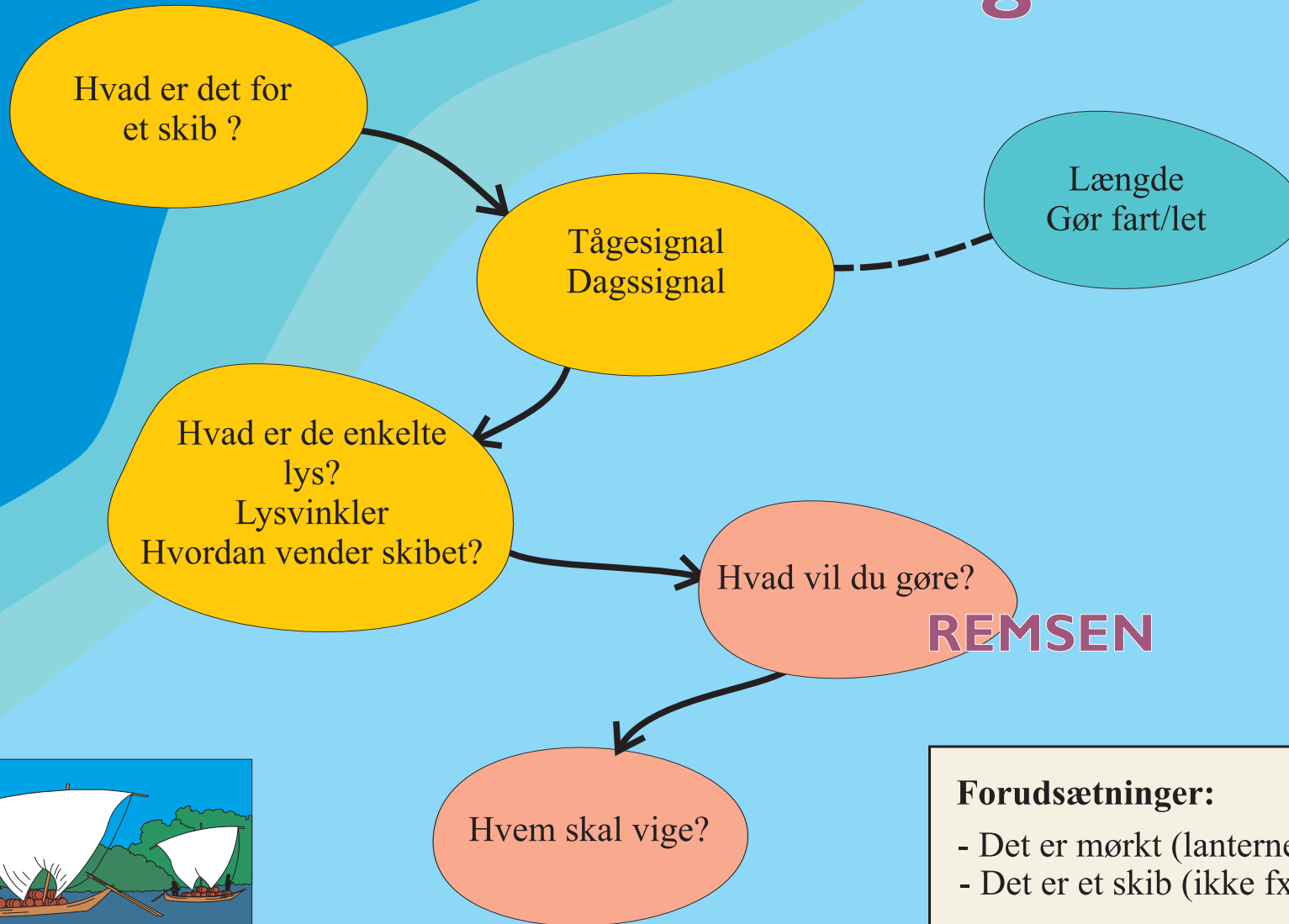

Forudsætninger:

- Det er mørkt (lanternekending)
- Det er et skib (ikke fx et fyr eller en bøje)

Skibskending

Forudsætninger:

- Det er mørkt (lanternekending)
- Det er et skib (ikke fx et fyr eller en bøje)

Dagssignaler 1

A

B

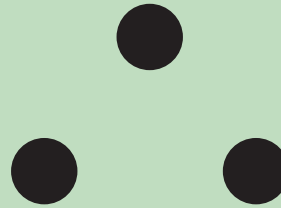
C

D

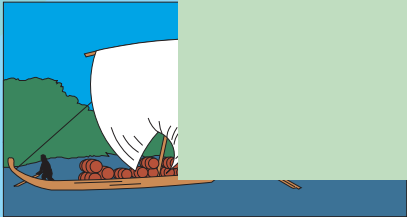
E

F

G

Dagssignaler 2

A

B

C

D

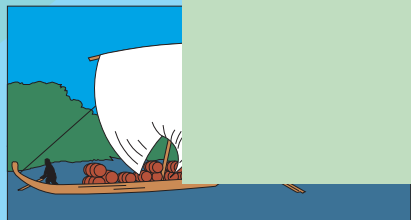
E

F

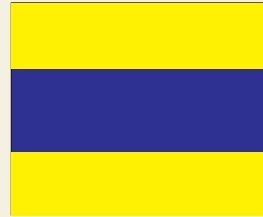

G

Regel D skibe

Skibe, der har morsetegn D som tågesignal, kaldes undertiden "**Regel D-skibe**".

DELTA — ..

Hold klar af mig, jeg har
vanskeligt ved at manøvrere.

Dette er:

**Sejlbåde
Fiskerbåde
Slæbebåde
Mineryddere
Ikke under kommando**

**Begrænset manøvreevne
Hæmmet af dybgang
Dykkerbåde
Uddybningsfartøjer**

Men ikke: Maskindrevet, lodsbåde

Tågesignaler

Almindelige

T

M

D

Maskindrevet

Regel D

Interval 2 minutter

Varighed

4 - 6 sekunder

1 sekund

5 sekunder

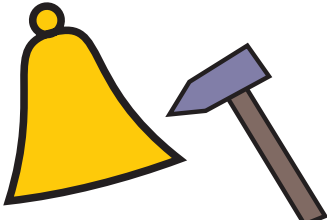
Specielle

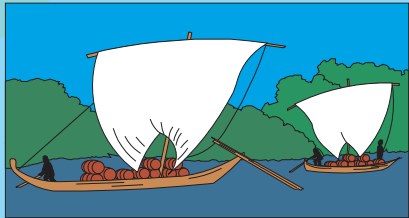
Interval 1 minut

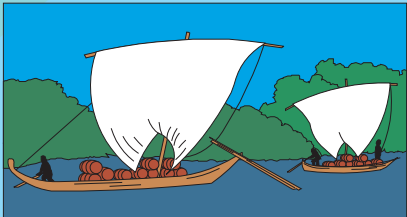
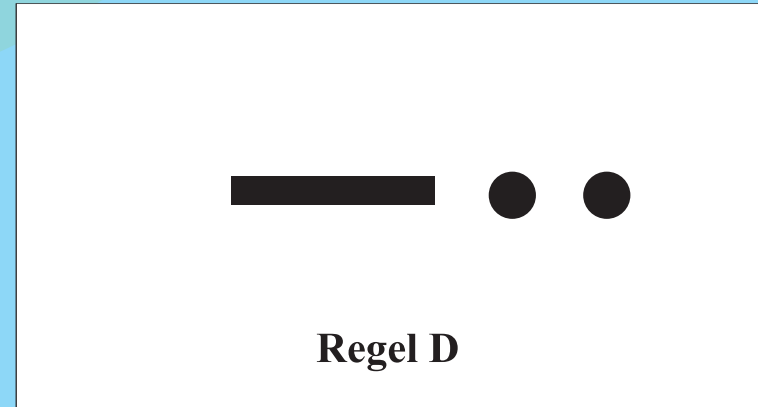
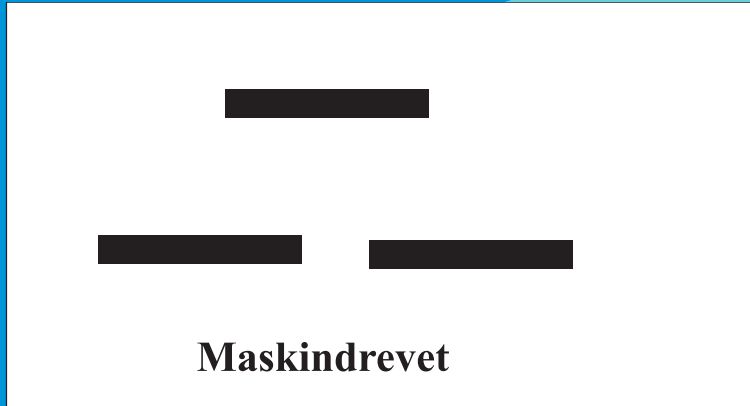
Ringning

Klokkeslag

Mest almindelige tågesignaler

Lodsfartøjer

Lodsflag

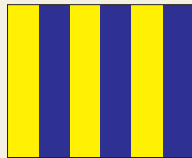
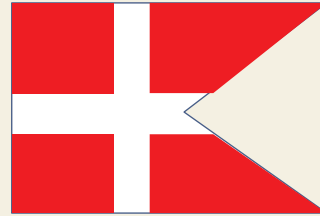

Tågesignal: ● ● ● ●

Nationale regler (Bek.g. nr. 562 af 4. juli 2002), side 89 (117)

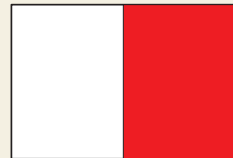
Nationalflag

Signalflag G

"Jeg ønsker lods"

(golf)

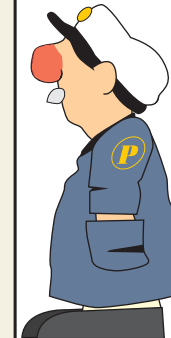
Signalflag H

"Jeg har lods ombord"

Morse: ● ● ● ●

(hotel)

Lodsbåde
Hvid over rød

Lodsbåde
Hvid over rød

Hvid kasketpuld - rød næse
Hvid i toppen - rød næse

Unisail
Duelighedskursus

UDK
081

Hvad ser vi af sidelysene?

FBI

Fiskere, begrænset manøvreevne og ikke under kommando (IUK) viser sidelys og agterlys, når de gør fart gennem vandet. Alle andre gør det, når de er let.

fisker fisker fisker f
fisker fisker fisker f
fisker fisker fisker f
fisker fi
fisker fi
fisker fi
fisker fisker fisker
fisker fisker fisker
fisker fisker fisker
fisker fi
fisker fi
fisker fi
fisker fi
fisker fi
fisker fi
fisker fi

begrænset manøvre-
begrænset manøvre-
begrænset manøvre-
begræn-
begræn-
begræn-
begræn-
begrænset manøvre-
begrænset manøvre-
begræn-
begræn-
begræn-
begrænset manøvre-
begrænset manøvre-
begrænset manøvre-
begrænset manøvre-
begrænset manøvre-
begrænset manøvre-

lando ikl
komman
nder ko
ikke un
lando ikl
komman
nder ko
ikke un
lando ikl
komman
nder ko
ikke un
lando ikl

Lanternekending

Kendingssignaler

 Fiskeskib

 Trawler

 Lodsskib

 Sejlskib

 Hæmmet af dybgang

 Ikke under kommando

 Slæbebåd

 Slæbebåd

 Begrænset manøvreevne

 Ankerligger

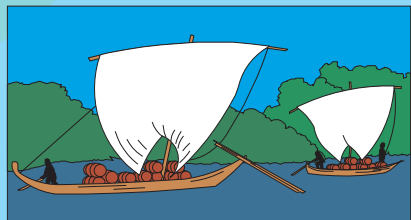
Specielle

 Minerydder

 Kædefærge

 Uddybningsfartøj

 Dykkerbåd

Regel 27

a. Ikke under kommando (IUK)

2 røde lys, to sorte kugler
Sidelys, agterlys når der gøres fart. Ingen toplys.
Ankerlys ikke relevant. (2 røde lys og ankerlys er en grundstøder)

b. Begrænset manøvrevevne

Rød-hvid-rød, kugle-diamant-kugle.
Sidelys, agterlys og toplys, når der gøres fart.
For anker: rød-hvid-rød + ankerlys.

c. Slæbebåd med begrænset manøvrevevne

Som almindelig slæbebåd, blot derudover:
Rød-hvid-rød, kugle-diamant-kugle.
Skal vise agterlys, sidelys og toplys, når den er let.
Ankerlys ikke relevant.

d. Uddybningsfartøj

Rød-hvid-rød, kugle-diamant-kugle
Sidelys, agterlys, toplys, når der gøres fart.
To røde eller to kugler på farlig side
To grønne eller to diamanter på ufarlig side.
Skal ikke vise ankerlys.

Dansk regel for tågesignal (6 enkeltslag= rød bøjse, 6 dobbeltslag= grøn bøjse)

e. Dykkerbåd

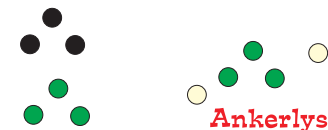
Kan vise det samme som uddyber, eller:
Rød-hvid-rød, kugle-diamant-kugle samt signalflag A
Sidelys, agterlys, toplys, hvis der gøres fart.
Skal ikke vise ankerlys.

Dansk regel: Flag A skal være belyst om natten.

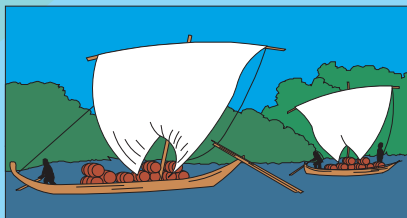
f. Minerydder

Tre grønne lys, tre sorte kugler i en trekant.
Sidelys, agterlys og toplys, når den er let.
Skal vise almindelig ankerlys

Skibe under 12 m behøver ikke vise disse signaler, bortset fra dykkerbåde: De skal altid.

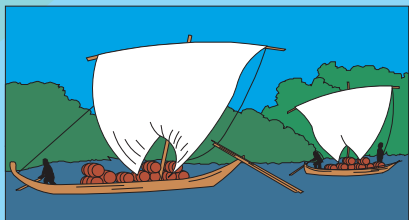
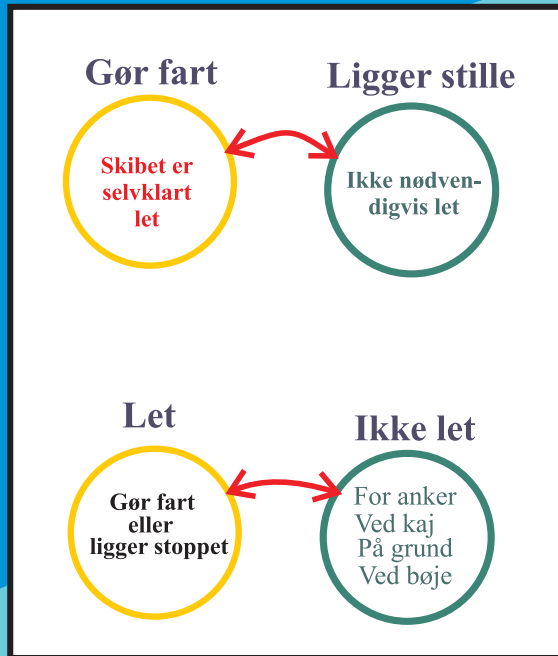
Regel 27

Unisail
Duelighedskursus

UDK
085

Lanterner

	Gør fart	Er let	Kending	For anker	Dagssignal	Tågesignal	
Maskin-drevet skib		Sidelys + agterlys	1 el. 2 toplys	Ankerlys		Gør fart Stoppet	
Sejlbåd		Sidelys + agterlys	Ingen toplys	Ankerlys	▼	— ●●	
Fiskeskib Trawler	Sidelys + agterlys		●● ●●	●● ●●	⚡ ▲	— ●●	
Mine-rydder	Sidelys + agterlys		●●●	Ankerlys	●●●	— ●●	
Lodsskib	Sidelys + agterlys		●●	Ankerlys	🇩🇰	Gør fart Stoppet Frivilligt	
Slæbebåd	Sidelys + agterlys		2 eller 3 toplys + evt. et ekstra	Ankerlys	◆	— ●● — ●●●	
Hømmet af dybgang	Sidelys + agterlys		●●●	Ankerlys	▬	— ●●	
Ikke under kommando	Sidelys + agterlys		●● Ingen toplys	På grund	●●	— ●●	🚨
Begrænset manøvreev.	Sidelys, top-lys, agterlys		●●●	Ankerlys	●●●	— ●●	
Uddybningsfartøj	Sidelys, top-lys, agterlys		●●●	●●●	◆●●	— ●●	
Dykkerbåd	Sidelys, top-lys, agterlys		●●●	●●●	◆●●	— ●●	

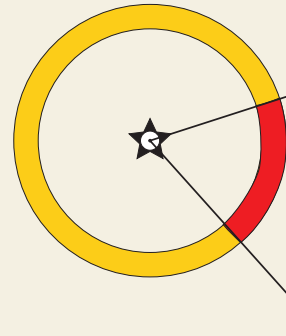
For anker

Skagen vest fyr

Skagen Fyr Vest Danmarks nordligste fyr

Skagen W Fl(3) WR. 10s 31m 17/12 M

Navn: Skagen W

WR: hvidt og rødt lys (white,red)

3 blink hvert 10. sekund

Flammehøjde: 31 m

Synsvidde: 17 sm for det hvide lys, 12 sm for det farvede

År	Begivenhed	Position	Fyrkarakter	Fyrlistenr.
1956	Oprettet	57°44.96 N 10°35.79 Ø ED50	FI [Blk]	325
1988	Ændret	-	-	-
2001	Registreret	57°44.93 N 10°35.71 Ø WGS84	FI (3) [Gp Blk] WR 10s (1+1+1+1+1+5) W53-248 R248-323	- C 0001

Unisail
Duelighedskursus

UDK
091

Skagen fyr

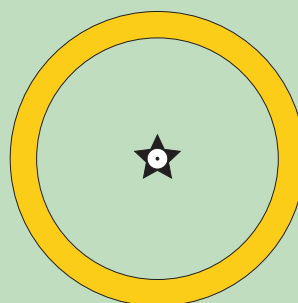

Skagen Fyr "Det Grå Fyr"

Opført: 1858

Position: 57°44'13 N 10°37'81 Ø

Bygget	1858 (1561)
Tårnhøjde	46 meter
Flammehøjde	44 meter
Byggemateriale	Mursten
Landskab	Strand
Lysstyrke	19/23 sømil
Fyrkarakter	Fl. W. 4s
Mulighed for besøg	Hele året
Bygning	Rundt, gråt tårn
Type fyr	Anduvningsfyr

Skagen Fl. 4s 44 m 23 M

Unisail
Duelighedskursus

UDK
093

Skagen fyr

Skagen Fyr "Det Grå Fyr"

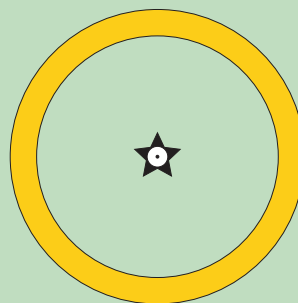
Opført: 1858

Position: 57°44'13 N 10°37'81 Ø

Bygget	1858 (1561)
Tårnhøjde	46 meter
Flammehøjde	44 meter
Byggemateriale	Mursten
Landskab	Strand
Lysstyrke	19/23 sømil
Fyrkarakter	Fl. W. 4s
Mulighed for besøg	Hele året
Bygning	Rundt, gråt tårn
Type fyr	Anduvningsfyr

Navn: Skagen
1 blink hvert 4. sekund
Hvidt lys
Flammehøjde: 44 m
Synsvidde: 23 sm

Skagen Fl. 4s 44 m 23 M

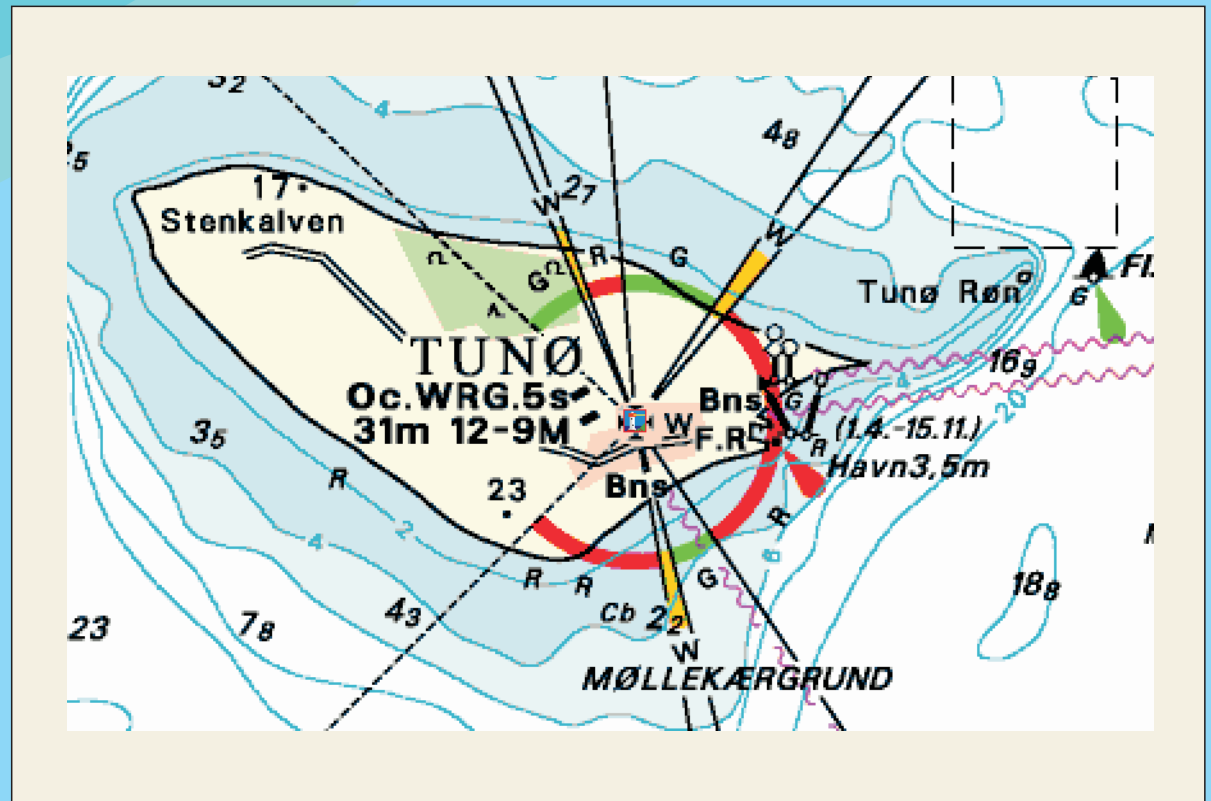
Unisail
Duelighedskursus

UDK
094

Tunø fyr

Tunø fyr
Fyret er indrettet i kirkens
tårn.

Unisail
Duelighedskursus

UDK
092

Kimingsafstand

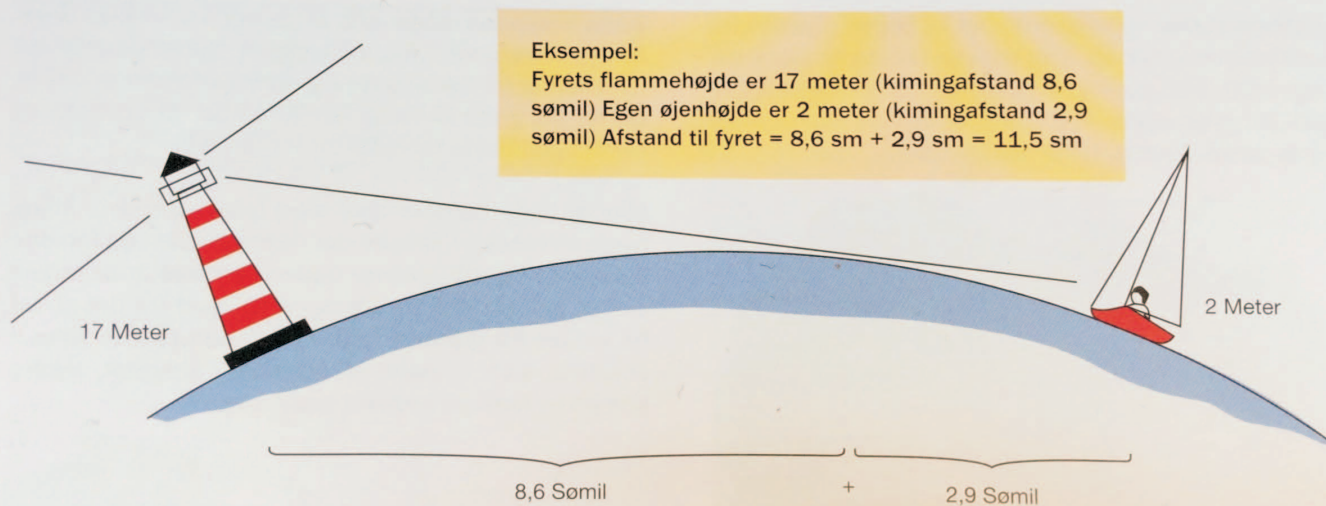
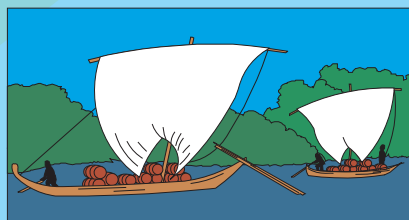

Fig. 1.64. Kimingsafstand.

Duelighedsbogen, 7. udg. side 42 samt indesiden af bagomslaget.

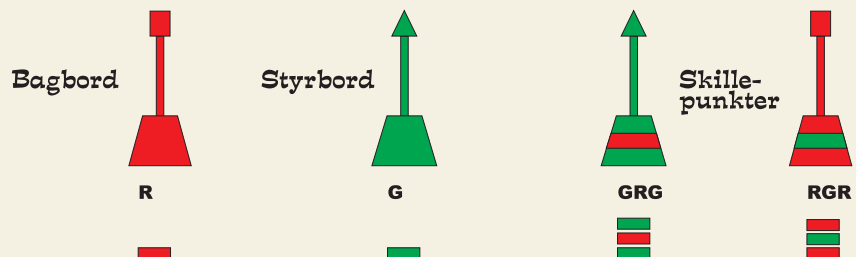

Øje-højde	Kimings-afstand	Øje-højde	Kimings-afstand	Øje-højde	Kimings-afstand
Meter	Sm	Meter	Sm	Meter	Sm
1	2,0	23	10,0	78	18,3
1,5	2,5	24	10,2	80	18,6
2	2,9	25	10,4	82	18,8
2,5	3,3	26	10,6	84	19,1
3	3,6	27	10,8	86	19,3
3,5	3,9	28	11,0	88	19,5
4	4,2	29	11,2	90	19,7
4,5	4,4	30	11,4	92	19,9
5	4,7	32	11,8	94	20,2
5,5	4,9	34	12,2	96	20,4
6	5,1	36	12,5	98	20,6
6,5	5,3	38	12,8	100	20,8
7	5,5	40	13,2	105	21,3
7,5	5,7	42	13,5	110	21,8
8	5,9	44	13,8	115	22,3
8,5	6,1	46	14,1	120	22,8
9	6,3	48	14,4	125	23,3
9,5	6,4	50	14,7	130	23,7
10	6,6	52	15,0	135	24,2
11	6,9	54	15,3	140	24,6
12	7,2	56	15,5	145	25,1
13	7,5	58	15,8	150	25,5
14	7,8	60	16,1	155	25,9
15	8,1	62	16,4	160	26,3
16	8,3	64	16,7	165	26,7
17	8,6	66	16,9	170	27,1
18	8,8	68	17,2	180	27,9
19	9,1	70	17,4	190	28,7
20	9,3	72	17,7	200	29,4
21	9,5	74	17,9		
22	9,8	76	18,1		

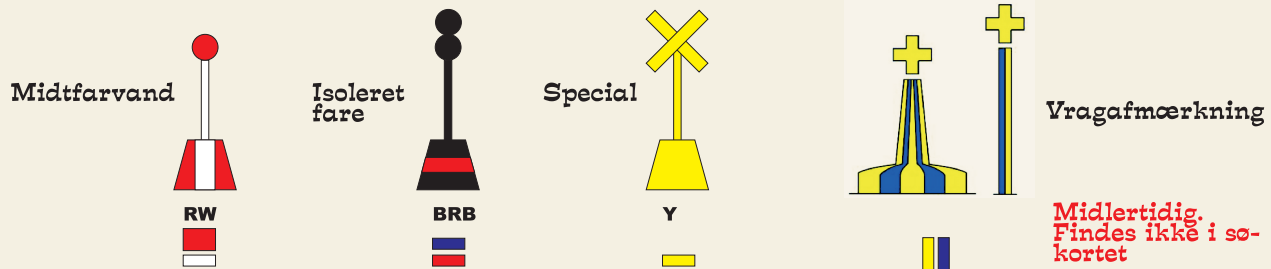
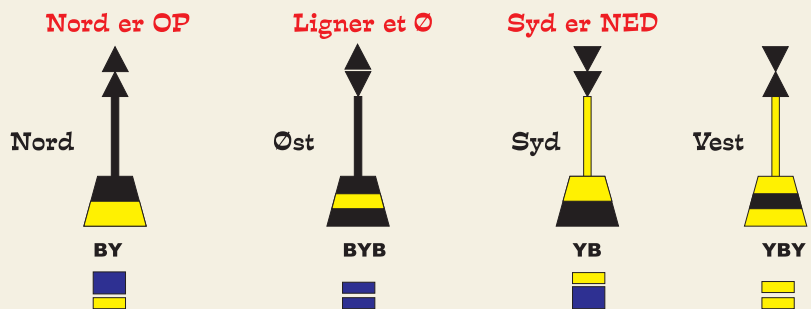

IALA system A

Sideafmærkning (lateralafmærkning)

Kompassafmærkning (kardinalafmærkning)

Anvendes til ruteafmærkning og anduvning.

Anden afmærkning

ISOLERET FAREAFMÆRKNING

Topbetegnelse:
2 sorte kugler

Lysrefleks:
Blåt over rødt

Symbol
i søkortet

Fyrkarakter:
Lysets farve: hvidt

FI (2)

MIDTFARVANDSAFMÆRKNING

Topbetegnelse:
1 rød kugle

Lysrefleks:
rødt over hvidt

Symbol
i søkortet

Fyrkarakter:
Lysets farve: hvidt

Iso
LFI

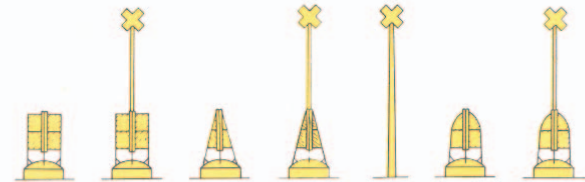
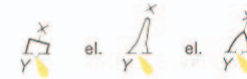
SPECIEL AFMÆRKNING

Fyrkarakter: Enhver der ikke kan forveksles med anden afmærkning

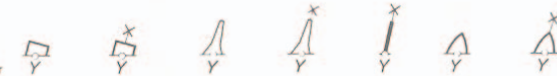
Lysets farve: gult
Topbetegnelse (hvis anvendt): gult kryds
Lysrefleks: 1 gult refleksbånd

Symbol
i søkortet
(ved måleudstyr
anføres ODAS)

Symbol
i søkortet
(ved måleudstyr
anføres ODAS)

Sømærkets farve: gult

Eksempel:

Sideafmærkning (Lateralafmærkning)

SIDEAFMÆRKNING

Sømærker på bagbords side

Topbetegnelse:
(hvis anvendt)
rød cylinder
Lysrefleks: rød

Symbol
i søkortet

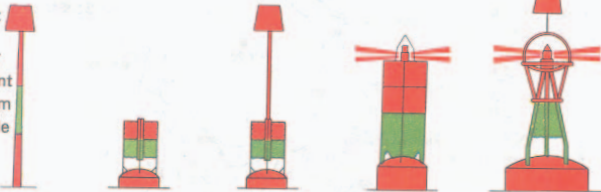
Fyrkarakter:

Lysets farve: rød

Skillepunkt, som skal holdes om bagbord i hovedløbet (hovedløbet er til styrbord).

Topbetegnelse:
(hvis anvendt)
rød cylinder
Lysrefleks: grønt
mellem
2 røde

Symbol
i søkortet

Fyrkarakter:

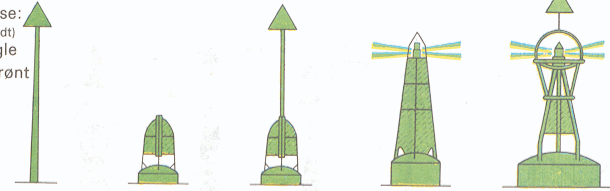
Lysets farve: rød

SIDEAFMÆRKNING

Sømærker på styrbords side

Topbetegnelse:
(hvis anvendt)
grøn kegle
Lysrefleks: grønt

Symbol
i søkortet

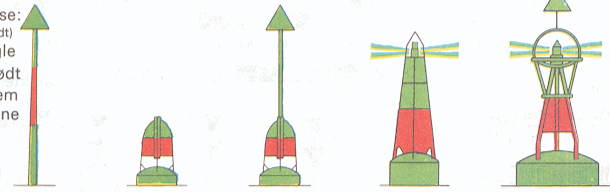
Fyrkarakter:

Lysets farve: grønt

Skillepunkt, som skal holdes om styrbord i hovedløbet (hovedløbet er til bagbord)

Topbetegnelse:
(hvis anvendt)
grøn kegle
Lysrefleks: rødt
mellem
2 grønne

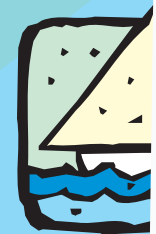

Symbol
i søkortet

Fyrkarakter:

Lysets farve: grønt

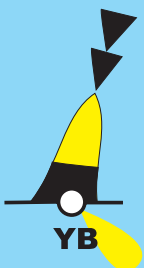

Unisail
Duelighedskursus

UDK
071

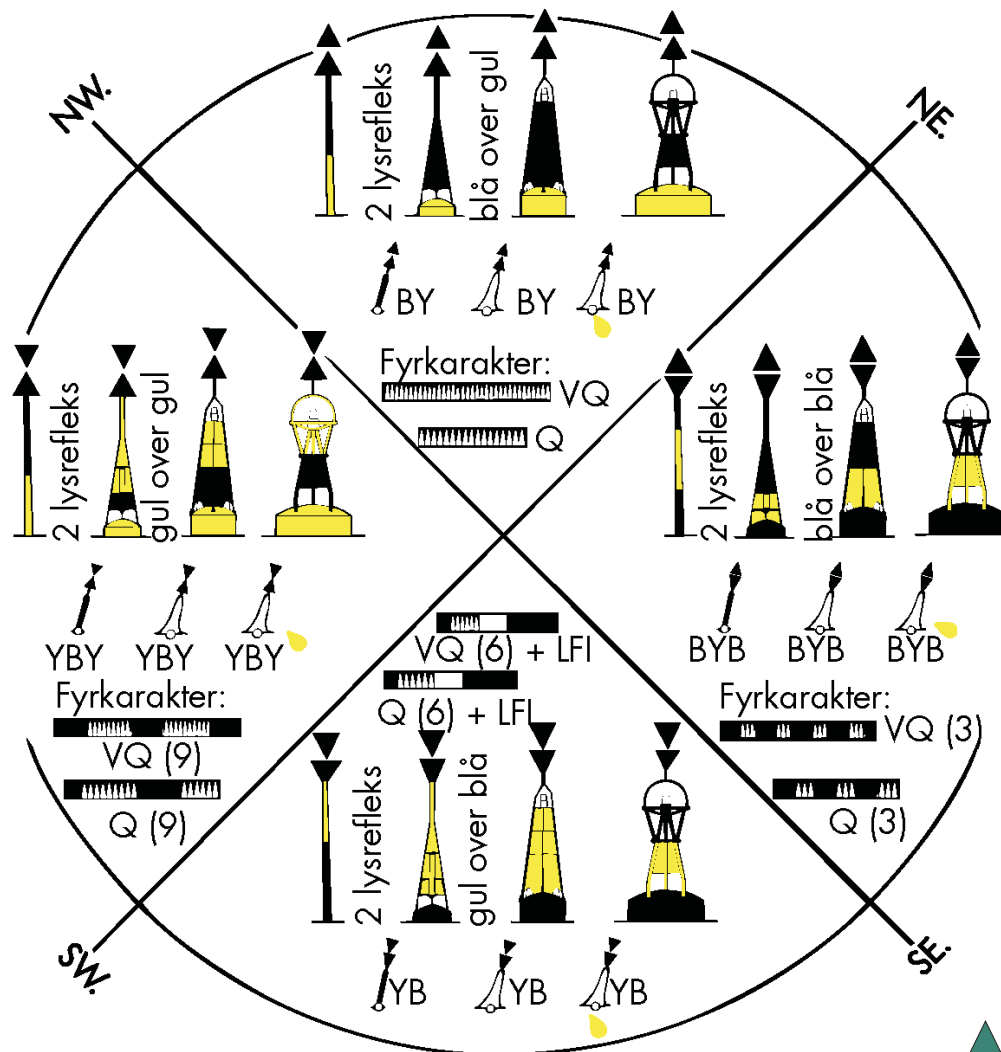
Kompasbøjer (kardinalafmærkning)

IALA system A

Kompasafmærkning

Lysets farve: hvidt
 Topbetegnelse: 2 sorte kegler
 Lysrefleks: blå og gul

Vragafmærkning (2007)

Rettelsesblad til *Afmærkning af danske farvande*

Vragafmærkning

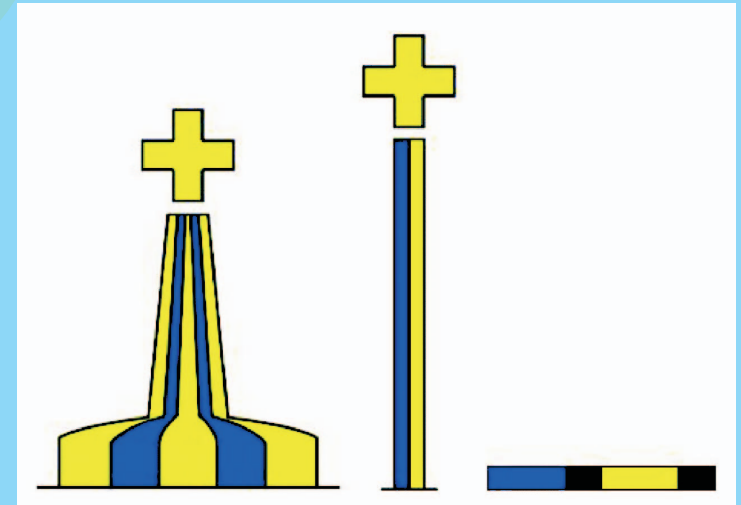
IALA har forsøgsvis indført en ny vragebøje benævnt »Emergency Wreck Marking Buoy«, som ved hurtig udrykning udlægges, indtil den sædvanligvis anvendte kompasafmærkning er udlagt, eller vraget er fjernet, alternativt anses for uskadeligt. Vragebøjen har til formål at skille sig tydeligt ud fra eventuel anden afmærkning i området og placeres så tæt ved vraget som muligt. Eventuelt udlægges et antal vragebøjer rundt om vraget.

Sømærkets farver: Blå og gule lodrette striber

Topbetegnelse: Et gult kors

Lysets farve: Vekslede blå og gult med et mørkeinterval på 0,5 sekunder mellem farveskiftet

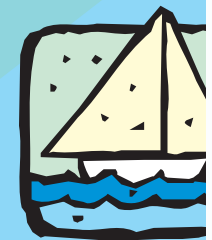
Fyrkarakteristik: **B1.0s** + 0.5s + **Y1.0s** + 0.5s = 3.0s

Ny type vrageafmærkning

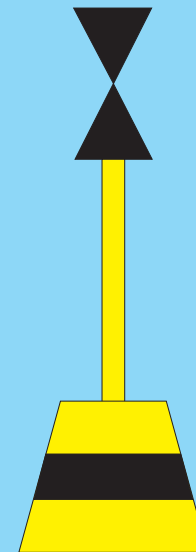
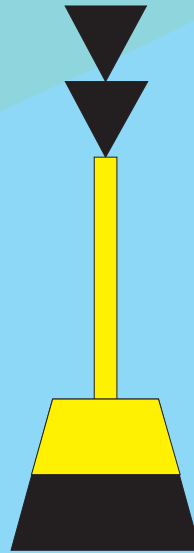
Farvandsvæsenet introducerede i september en ny type vrageafmærkning (emergency wreck marking buoy) som IALA anbefaler. Den nye type afmærkning er blå og gul og udsender skiftevis gult og blått lys. Denne type afmærkning er beregnet til hurtig udrykning og inddrages igen, når normal vrageafmærkning (kompassafmærkning) er udlagt eller vraget er fjernet. Den nye afmærkning er af plastik og drives ved hjælp af solceller.

16-10-2007

Kompasbøjer (kardinalafmærkning)

IALA
system A

„Den gule blyant“

Unisail
Duelighedskursus

UDK
064

Retning for indgående

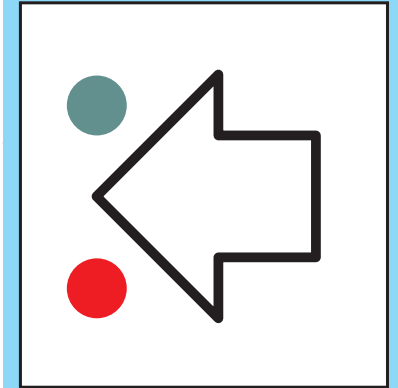
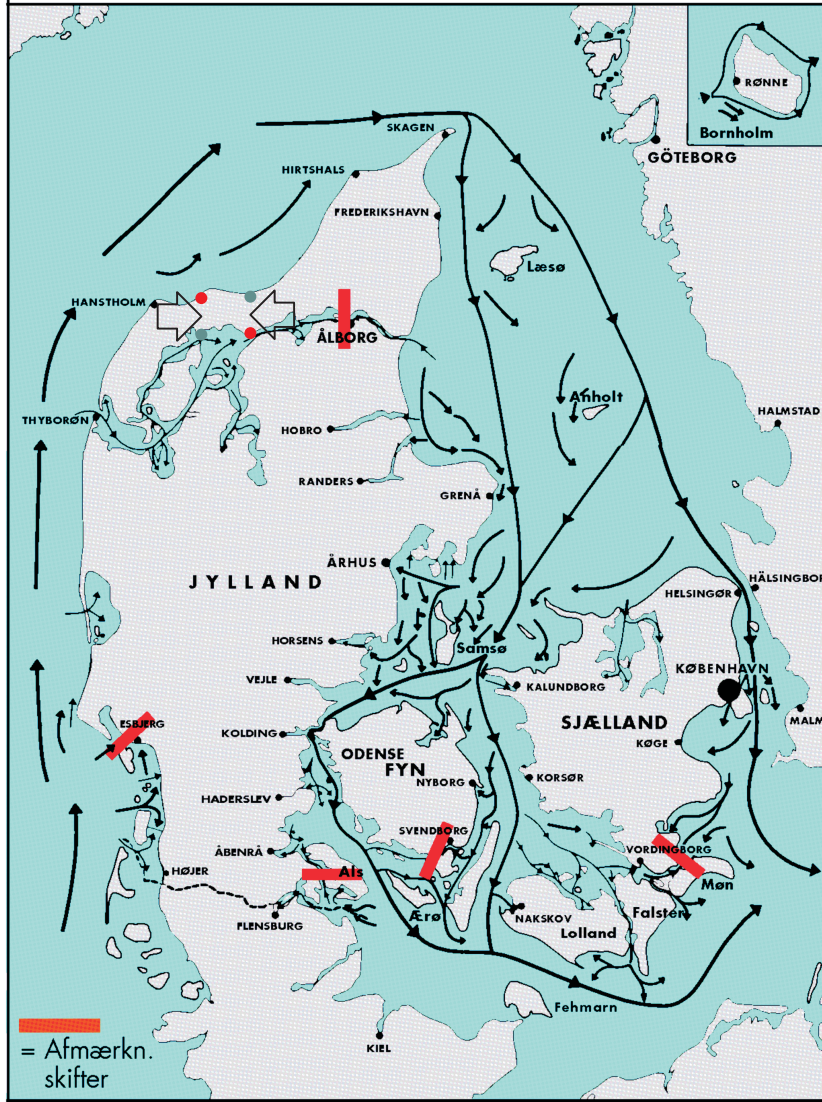
IALA system A

Afmærkningen skifter ved:

- Aalborg
- Svendborg
- Esbjerg
- Møn
- Als

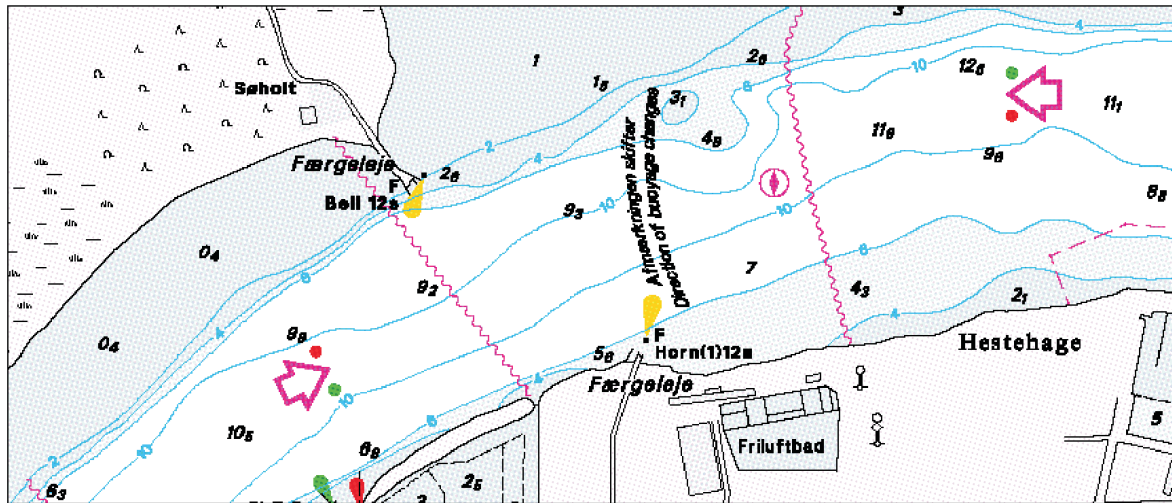
Retning for indgående

Unisail
Duelighedskursus

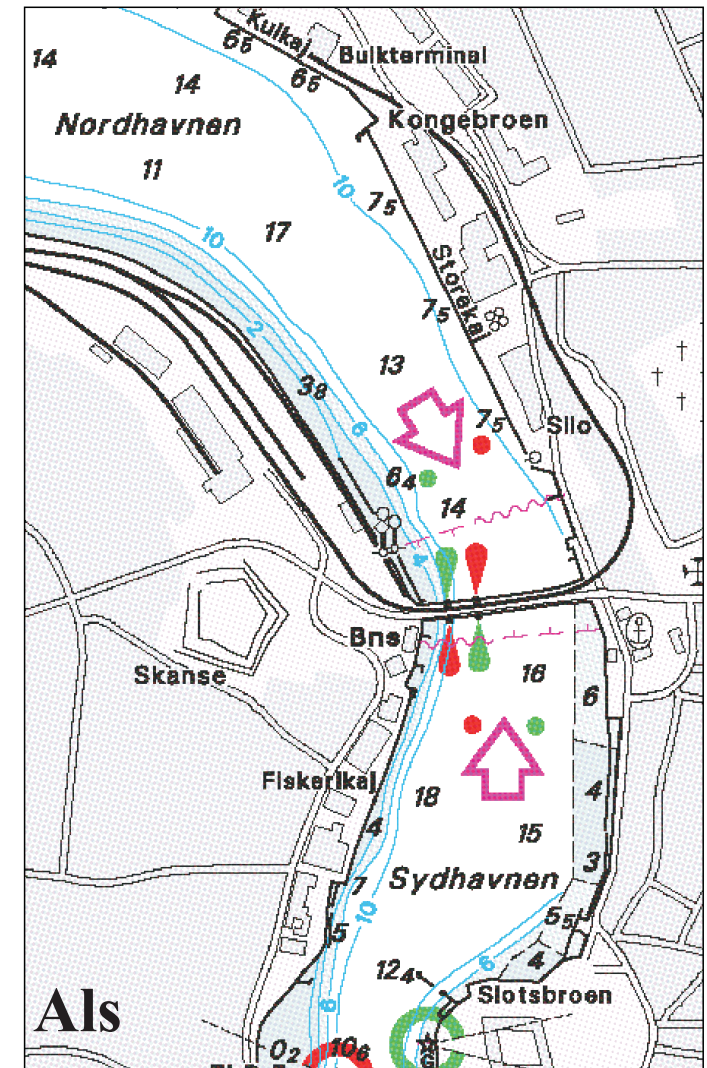
UDK
068

Retning for indgående, eksempler

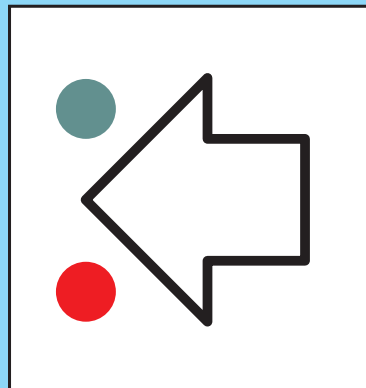
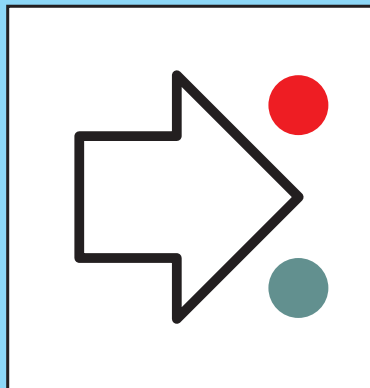

Aalborg

Limfjorden: Hestehage vest for Aalborg.

Als Sund: Kong Chr. Xs Bro i Sønderborg.

Unisail
Duelighedskursus

UDK
069

Identificering af bøjer

Foto

Tegning

Kortsymbol

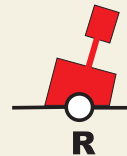
Foto

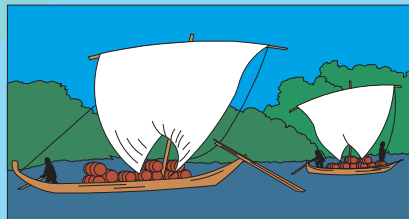
Tegning

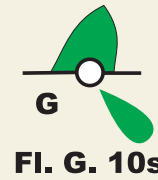
Kortsymbol

Fire kendetegn:
Farve, topbetegnelse, refleks, lys
Mindst tre skal være til stede.

Kortsymbol

Tegning

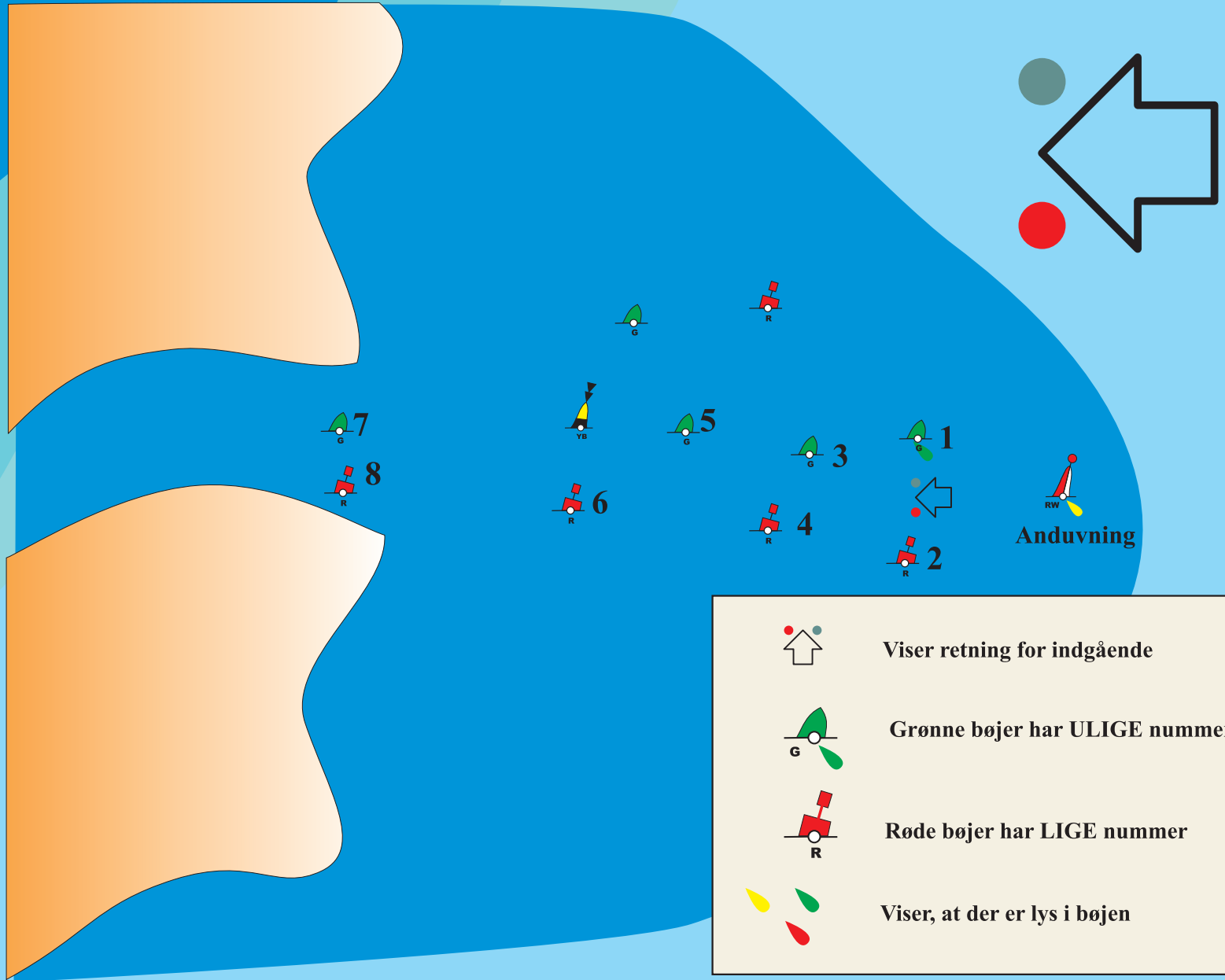
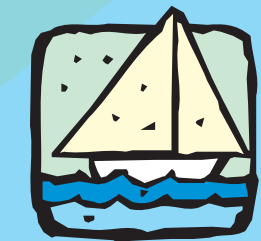

Foto

Nummerering af bøjer

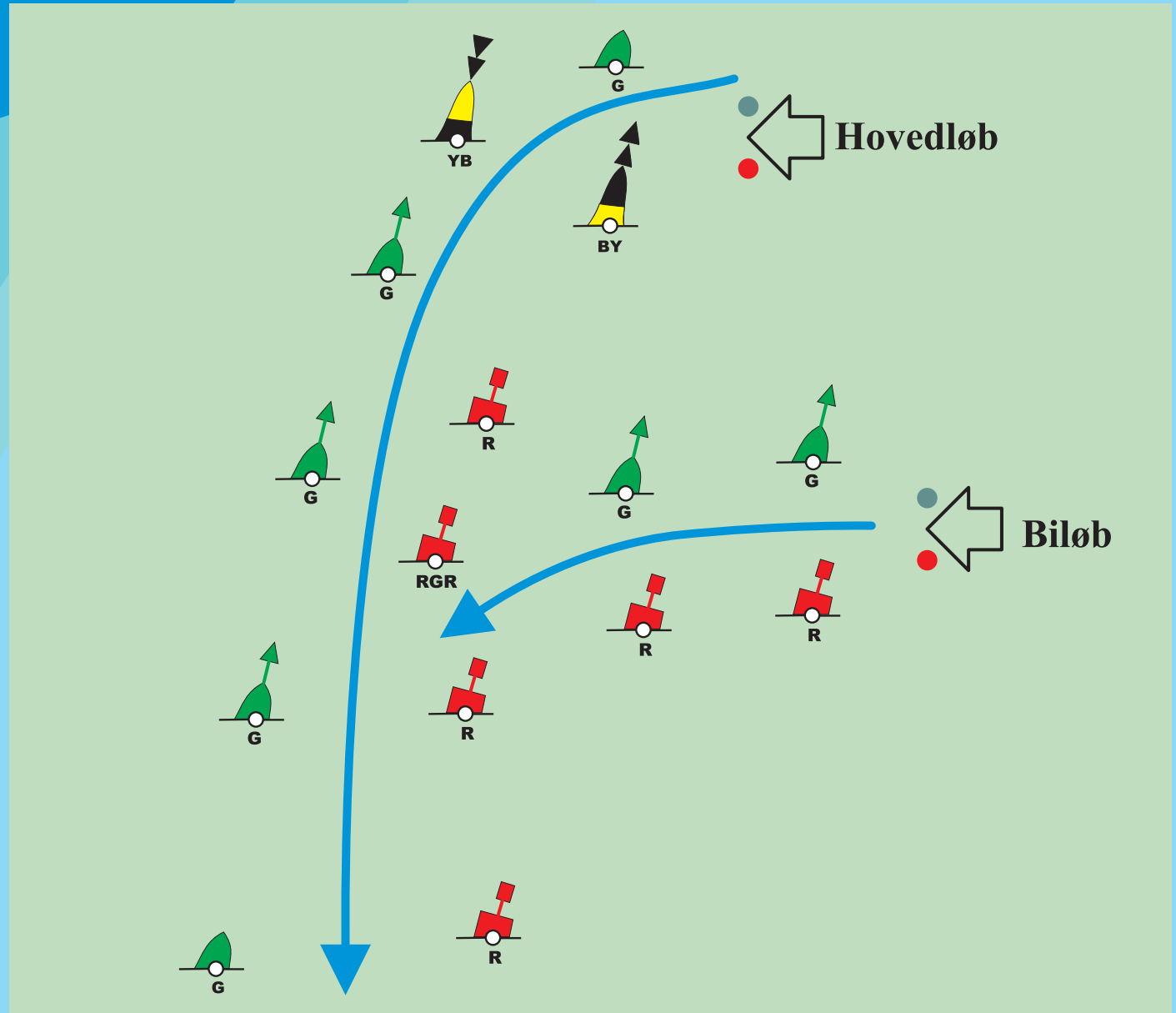
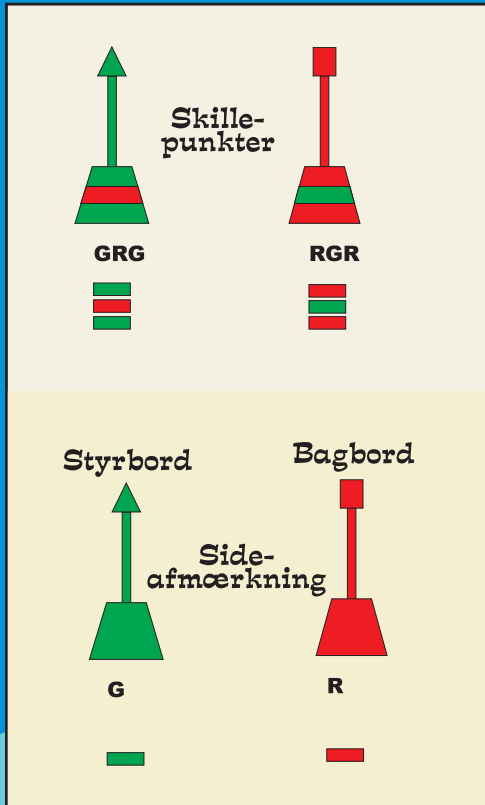
IALA
system A

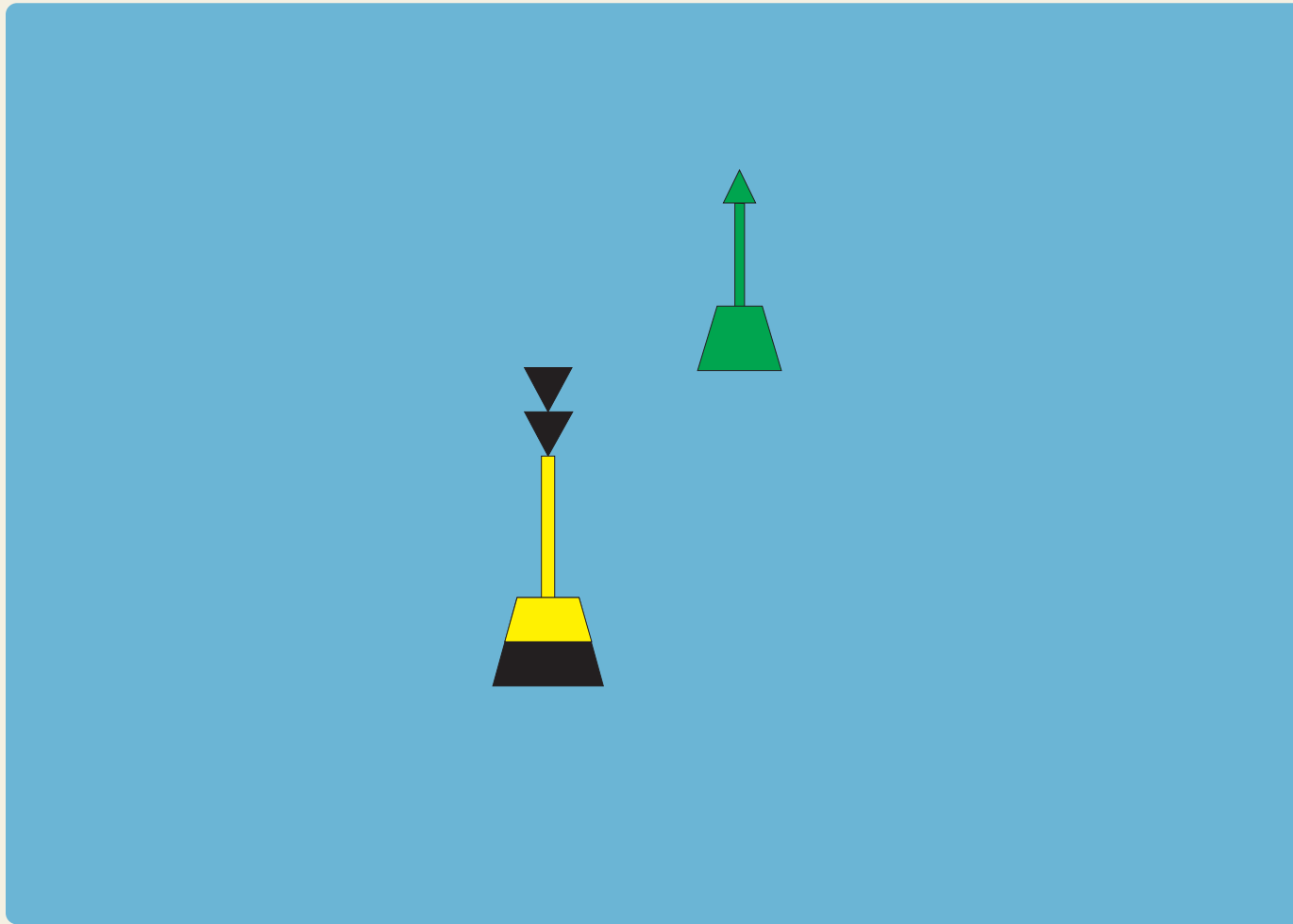
Unisail
Duelighedskursus

UDK
067

Skillepunkter

Sejlads efter bøjer

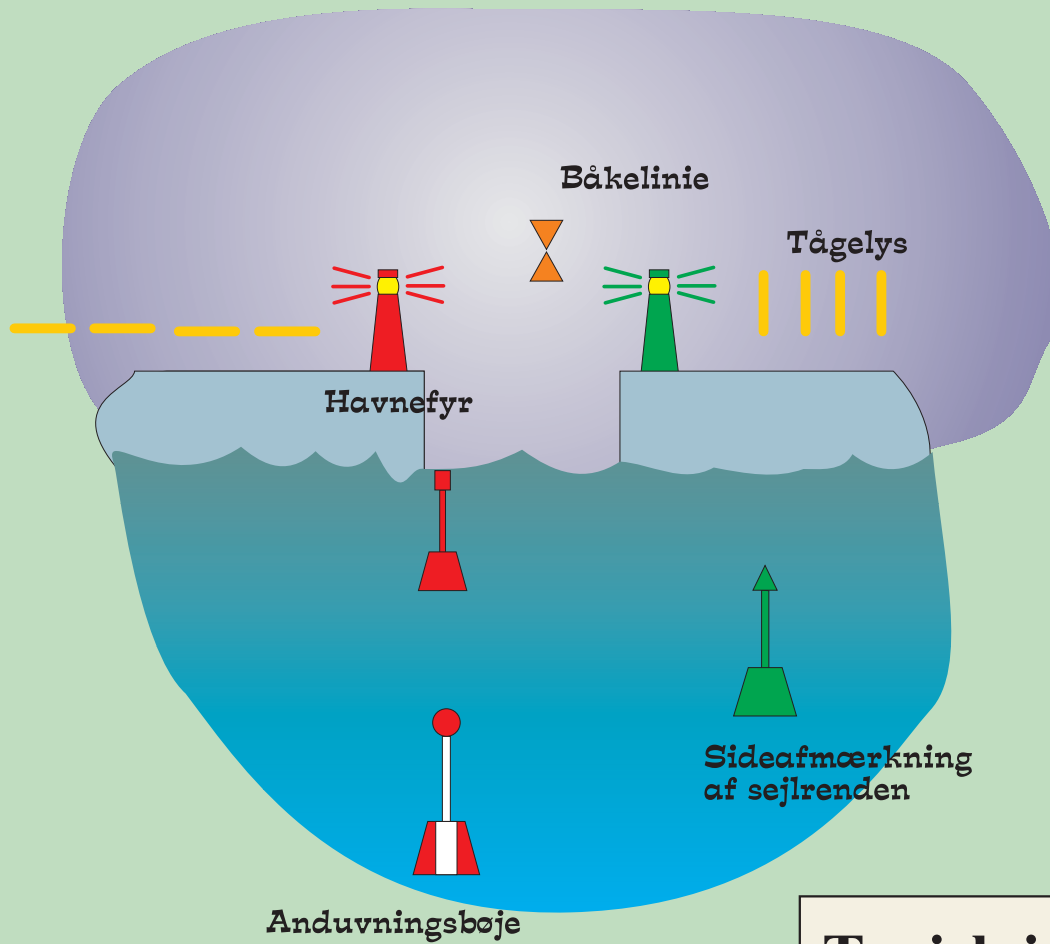

Vi kommer fra vest og er for indgående

Havneanløb

Typisk indløb til en lille havn
Lodrette tågelys på styrbords side.
Vandrette tågelys på bagbords side.
Tågelys er orange

Bestiknavigation

Gættet sted, usikkerheder

Gisset sted

LOG + LOGBOG

Føre regnskab med hvor langt, vi har sejlet og i hvilken retning.

Kurs, fart, distance

Affarende sted

Usikker stedbestemmelse

Påkommende sted

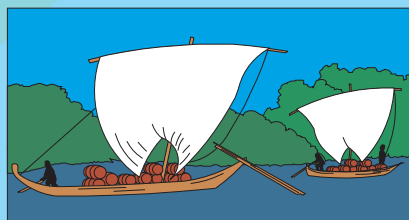
Gisset sted

Observeret sted

Observation

Sikker stedbestemmelse

Pejling
Mærke
Afstand
Sømærke
GPS-fix
Astronomisk
stedlinie

Hvorfor er vi ikke det forventede sted?

- Strøm og vind har ændret sig undervejs
- Farten har ændret sig
- Vi har styret forkert (uopmærksomhed)
- Vi har styret forkert (rorsmand har hørt forkert kurs)
- Vi har regnet forkert i kursberegningen
- Kompasset er defekt (fx slidt nåleleje)
- Bølger har givet usikker styring
- Der har været metal i nærheden af kompasset (fx lommekniv, sjækel, kaffekande)
- Magnetiske forstyrrelse (fx fra undersøiske elkabler eller lynnedslag)
- Skibets deviationstabel passer ikke længere

Krydspejling

Albert

p.dv.
319°

Berhard

p.dv.
45°

st.k. dv. 102°

Lav et skema!

	ALBERT	BERHARD
p.dv.	319°	45°
dv.	-3°	-3°
p.mv.	316°	42°
mv.	-1°	-1°
p.rv.	315°	41°

st.k. dv. 102°
dv. = v3°

mv. = v1°

Husk!

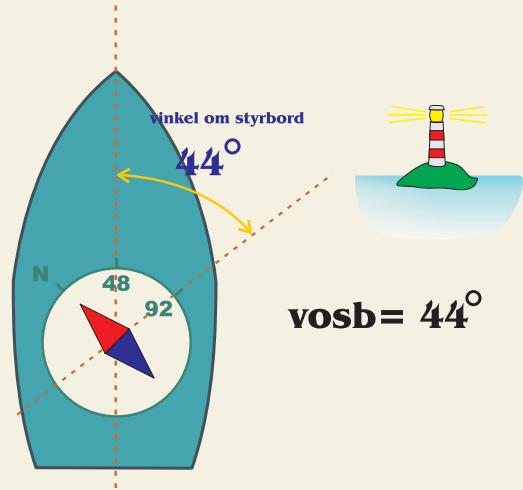
Start med at aflæse st. k. dv.
og finde deviationen!

Unisail
Duelighedskursus

UDK
149

Pejling

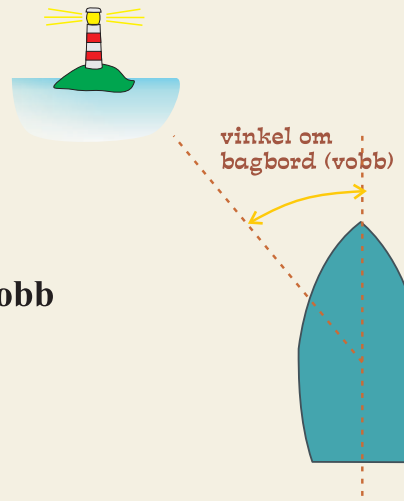
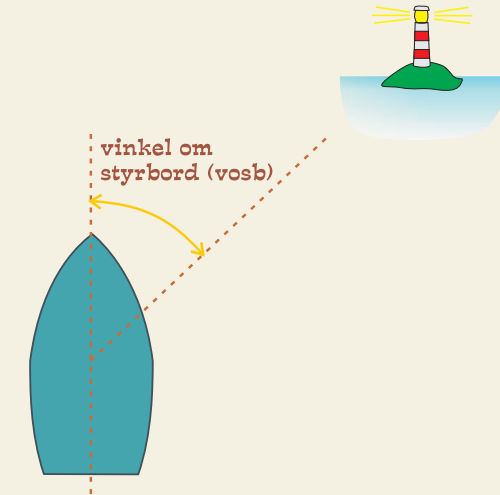

$$\text{vosb} = 44^\circ$$

$$\text{k. dv.} = 48^\circ$$

$$\text{p. dv.} = 48^\circ + 44^\circ = 92^\circ$$

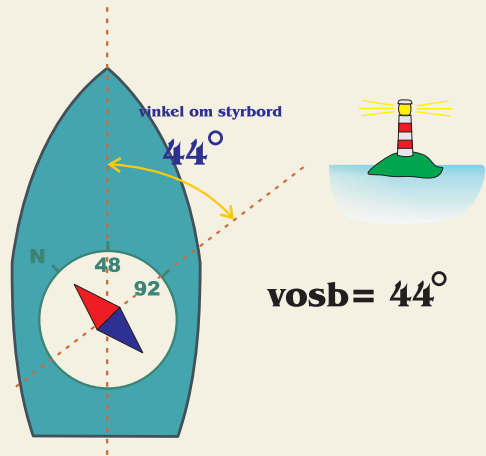
$$\text{pejling} = \text{st.k.} + \text{vosb}$$

$$\text{pejling} = \text{st.k.} - \text{vobb}$$

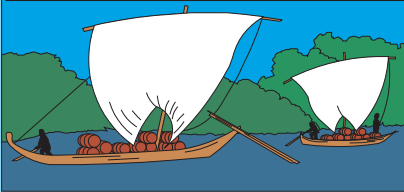

Pejldiopter

k. dv. = 48°

p. dv. = $48^\circ + 44^\circ = 92^\circ$

Unisail
Duelighedskursus

UDK
161

Søvejsreglernes regel 18

Skibes forpligtelser overfor hinanden

IUK, begrænset manøvreevne, hæmmet af dybgang
Fiskebåd
Sejlbåd
Maskindrevet skib

Opstillet i hierakisk orden.

Man skal vige for dem, der står over en på listen.

Særlig regel for hæmmet af dybgang.

Særlige regler for to skibe af samme type, der møder hinanden.

Særlige regler i snævre løb, trafiksepareringer og havne.

Bemærk, at vi ikke har fx lodsbåde, slæbebåde, ubåde, luftpudebåde på listen

Søvejsreglernes regel 18

Skibes forpligtelser overfor hinanden

Udvidet/modificeret liste

Ankerligger
Hæmmet af dybgang
IUK samt begrænset manøvreevne
Fiskebåd
Sejlbåd
Maskindrevet skib
Indhentende skib

Overhalende skib:

Man er overhalende, hvis man nærmer sig et andet skib i en vinkel mere end $22,5^\circ$ agten for tværs (samme vinkel som agterlyset dækker)

Opstillet i hierakisk orden.

Man skal vige for dem, der står over en på listen.

Særlig regel for hæmmet af dybgang.

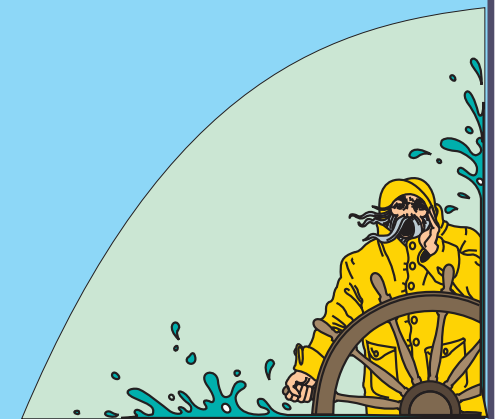
Særlige regler for to skibe af samme type, der møder hinanden.

Særlige regler i snævre løb, trafiksepareringer og havne.

Motor viger for sejl

"Motor viger for sejl"

Unisail
Duelighedskursus

UDK
166

Vigeregler

Retningslinier

Søvejsreglerne giver ikke præcise anvisninger på enhver situation.
Eksempelvis:

3 eller flere skibe møder hinanden. Hvem skal vige?
Hvis reglerne følges slavisk, vil almindeligvis mindst et af skibene bryde reglerne.

Fiskebåd møder fiskebåd, hvem skal vige?

IUK møder IUK, hvad gør vi?

Begrænset manøvreevne møder begrænset manøvreevne, hvad gør vi?

I sådanne tilfælde skal man udvise “godt sømandsskab”

Dette er beskrevet i reglerne R2, R5, R7 og R8.
(mellem linierne)

Fare for kollision

Her siger det
bang!

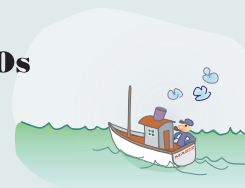
De røde streger
viser skibenes position
for hvert 2. minut.

Dem

Gentagne pejlinger
over kompasset.

Os

De internationale søvejsregler

Regel 5 Udkig

I ethvert skib skal der altid holdes udkig ved brug af syn og hørelse, således at der kan foretages en fuldstændig vurdering af situationen og af faren for sammenstød.

Regel 7 Fare for sammenstød

7.d(i) Det skal antages, at der er fare for sammenstød, hvis kompaspejlingen af et skib, der nærmer sig, ikke ændrer sig kendeligt.

Unisail
Duelighedskursus

UDK
012

Gentagne pejlinger

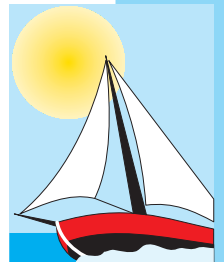

Gentagne pejlinger
over kompasset.

Her siger det
bang!

De røde streger
viser skibenes position
for hvert 2. minut.

Dem

Os

De internationale søvejsregler

Regel 5 Udkig

I ethvert skib skal der altid holdes udkig ved brug af syn og høreelse, således at der kan foretages en fuldstændig vurdering af situationen og af faren for sammenstød.

Regel 7 Fare for sammenstød

7.d(i) Det skal antages, at der er fare for sammenstød, hvis kompaspejlingen af et skib, der nærmer sig, ikke ændrer sig kendeligt.

Godt sømandsskab

Når skibe nærmer sig hinanden, og der opstår tvivl om der er fare for kollision, skal man:

Skærpe udkigget

Aflæse kursen (og farten, hvis muligt)

Kontrollere om egne lanterner brænder klart

Kontrollere radioen

Pejle modparten gentagne gange over kompasset

Hvis pejlingen ikke ændrer sig kendeligt, må det antages, at der er fare for kollision.

Søvejsreglerne
R2,R5,R6,R7,R8,R16,R17

Hvis der er fare for kollision:

Find ud af hvem, der skal vige for den anden ifølge reglerne.

Den, der **ikke skal** vige: Holde kurs og fart.

Den, der **skal** vige:

Udføre manøvrer tydeligt og i god tid og i øvrigt i overensstemmelse med godt sømandskab. Være klar til at afgive signal med fløjten.

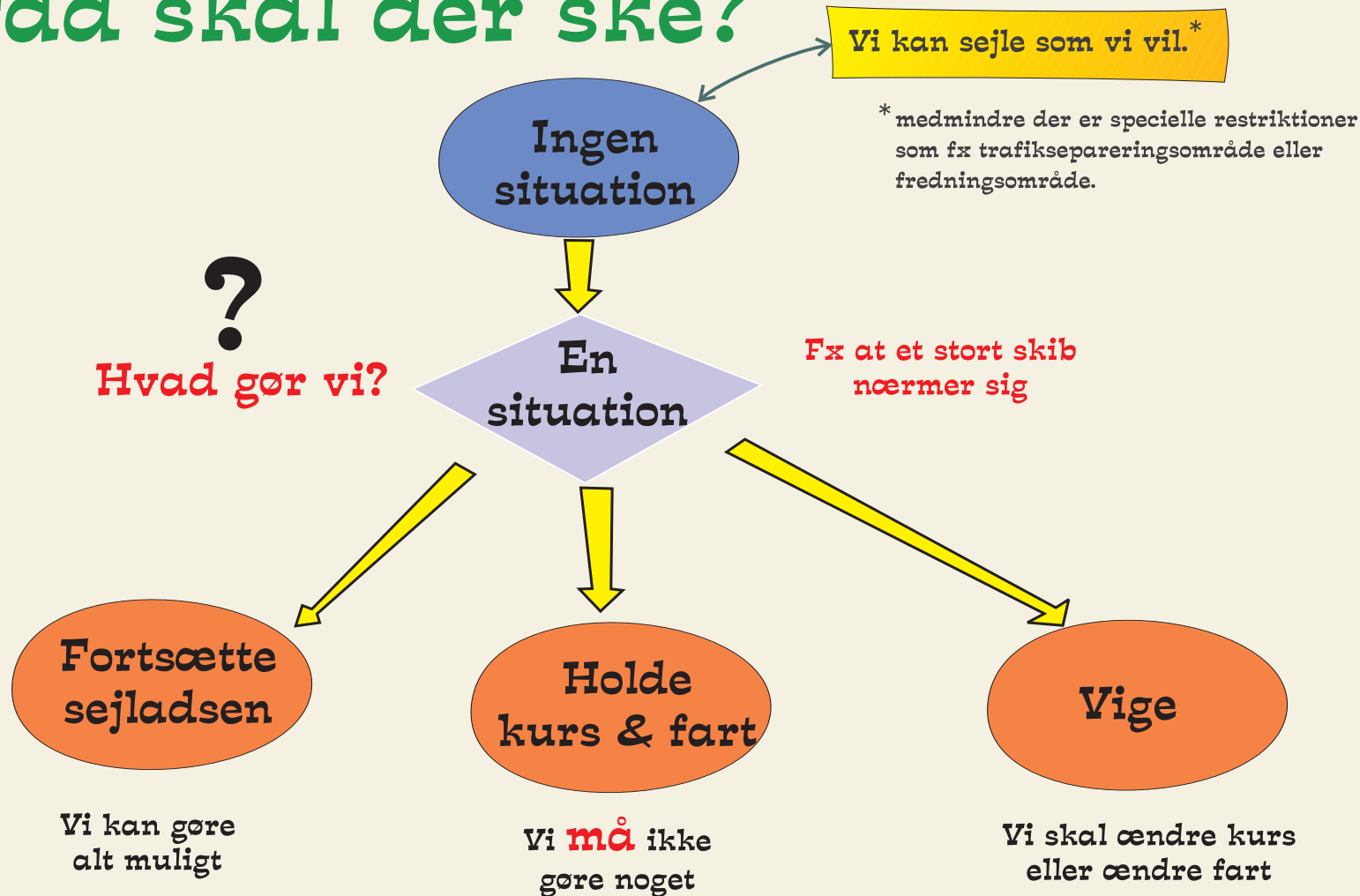
Hvis der ikke er fare for kollision:

Begge fortsætter sejladsen

Hvad skal der ske?

Hvad skal der ske?

Hvad gør vi?

Fx at et stort skib nærmer sig

En situation er ved at opstå

Internationale søvejsregler
Regel 2,5,6

Skærpe udkigget
Afløse egen kurs*
Tjekke radioen
Tjekke egne lanterner
Gentagne pejlinger over kompasset

* og fart, hvis muligt.

Regel 7

Gentagne
pejlinger

Fare for
kollision?

Regel 8

Nej

Ja

Skal vi
vige?

Ja

Nej

Fortsett
sejladse

Vi kan gøre
alt muligt
Regel 5,6

Holde
kurs & fart

Regel 17

Vi **må** ikke
gøre noget

Udfør
vigemanøvre

Regel 16

Vi skal ændre kurs
eller ændre fart

Hvad gør vi?

Unisail
Duelighedskursus

UDK
014

Vi får øje på noget!

Søvejsregler R

Generelt må vi sejle, som vi vil undtagen i disse tilfælde:

- I VTS-områder Kig i søkortet Søvejsreglerbogen s. 114
- I trafiksepareringer Kig i søkortet R10
- I havne Kig i havnereglementet
- I snævre løb Kig i søvejsreglerne; internationale samt danske regler R9 Søvejsreglerbogen s. 106
- Når vi møder nogen Søvejsregler, vigeregler

↙ **Vi får øje på noget!** R2, R5, R6, R7, R8

Hvis vi møder nogen på vor vej, er der 3 mulige udfald:

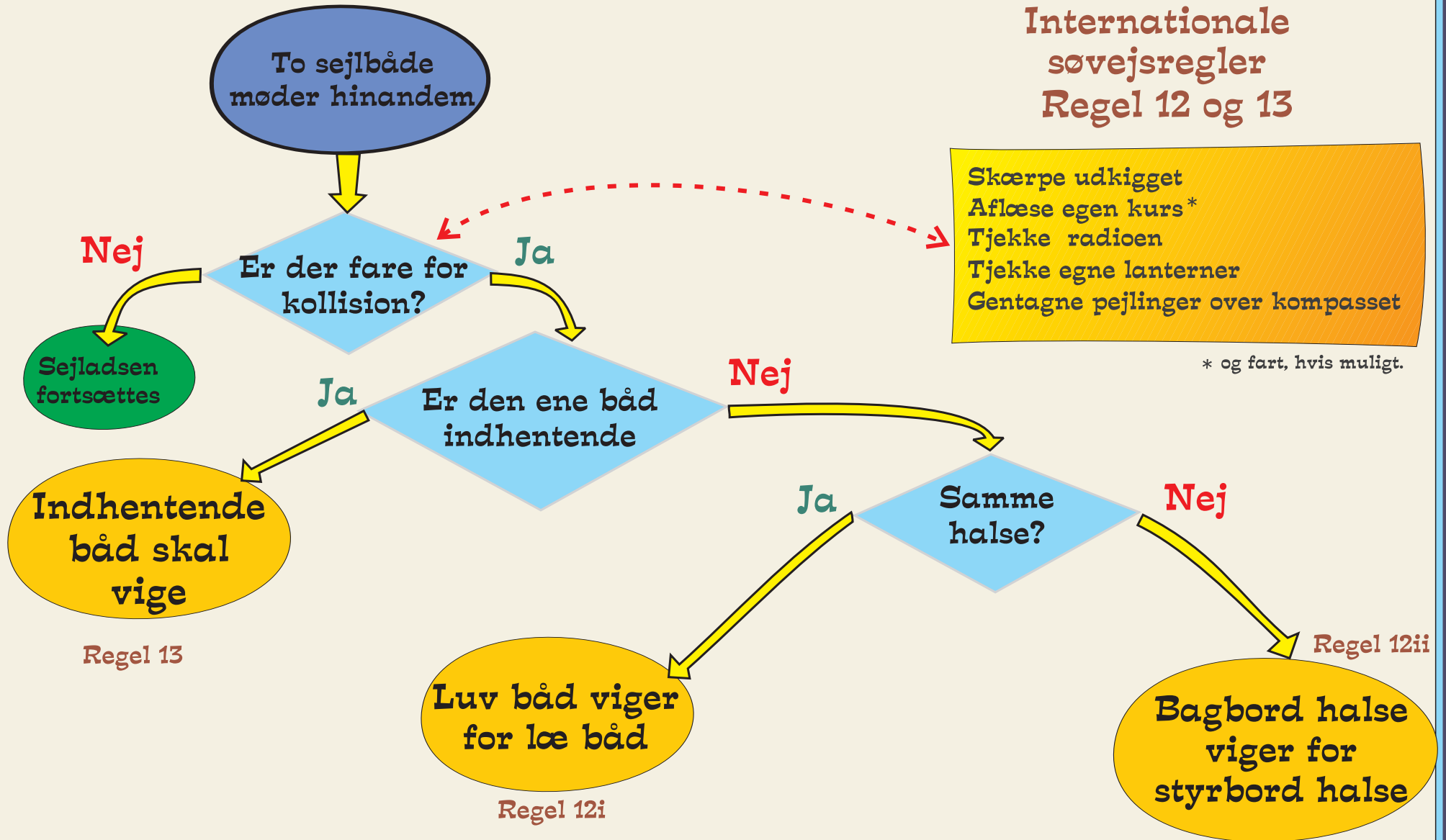
- Vi skal vige R16
- Vi skal holde kurs & fart R17
- Vi kan fortsætte sejladsen

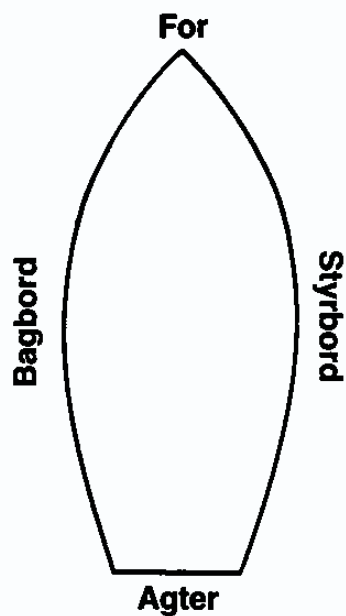

Vigeregler for sejlbåde

Internationale søvejsregler Regel 12 og 13

Betegnelser ifm. sejlbåde

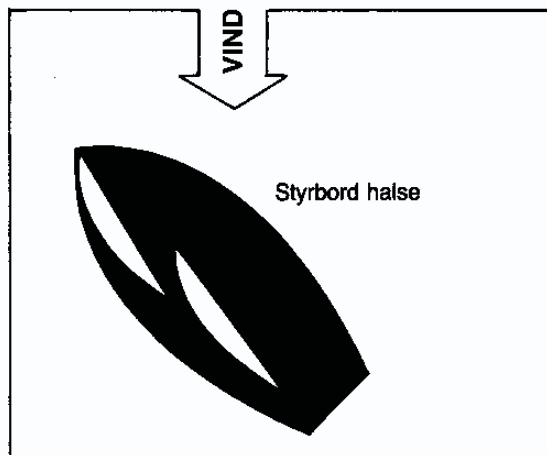

Den forreste del af båden kaldes **FOR**

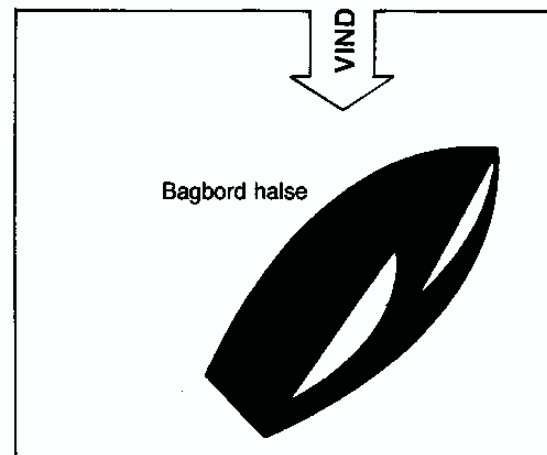
Den bageste del kaldes **AGTER**

Står man agterude og ser forud har man til højre **STYRBORDSIDE**

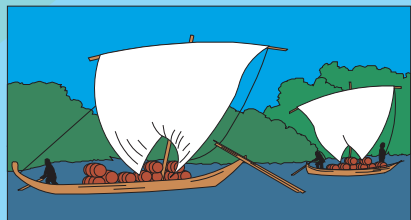
– og til venstre **BAGBORDSIDE**

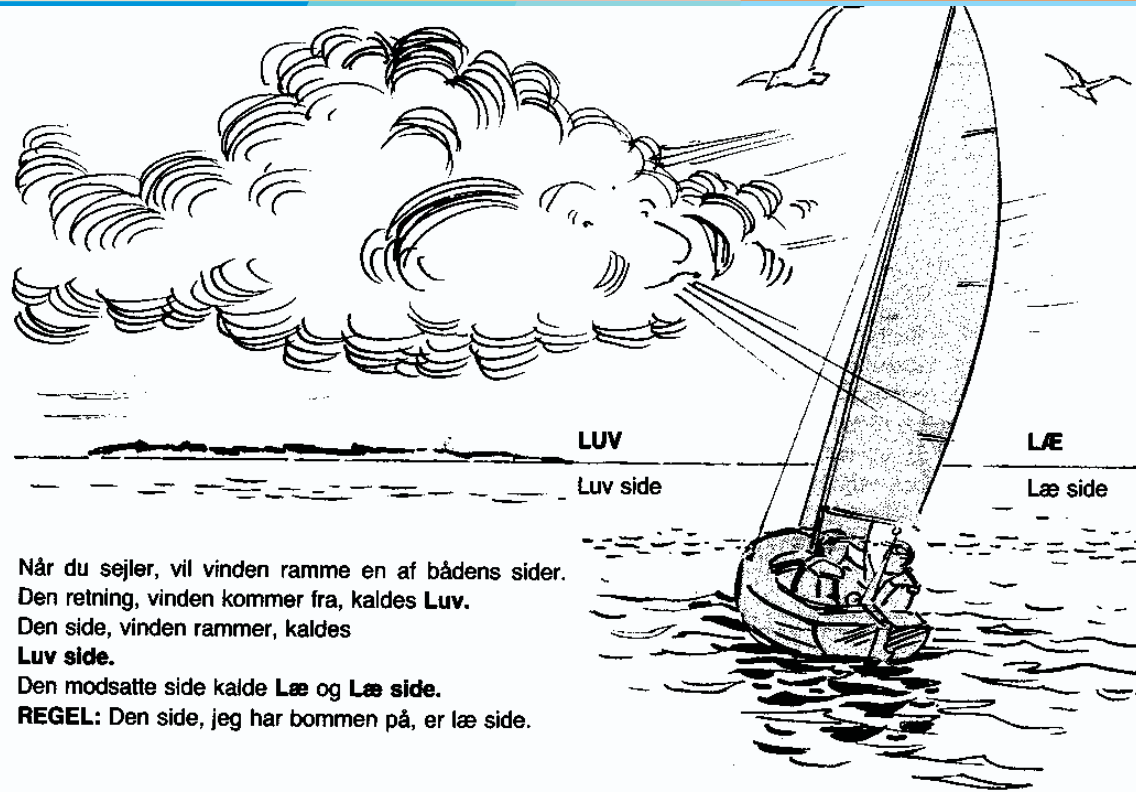
Hvis vinden kommer ind fra styrbord sejler man for **STYRBORD HALSE**

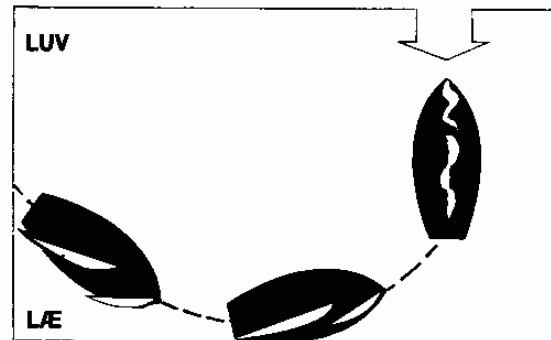
Når man sejler og vinden kommer ind fra bagbord siger man at man sejler for **BAGBORD HALSE**

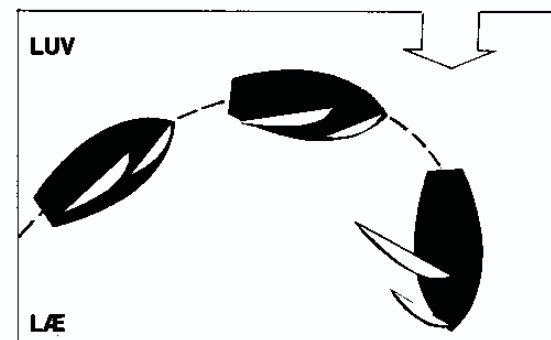
Luv og læ

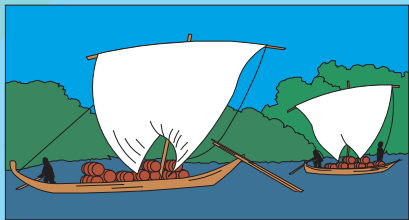
Når du sejler, vil vinden ramme en af bådens sider.
Den retning, vinden kommer fra, kaldes **Luv**.
Den side, vinden rammer, kaldes
Luv side.
Den modsatte side kalde **Læ** og **Læ side**.
REGEL: Den side, jeg har bommen på, er læ side.

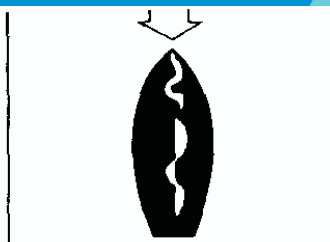
Når man styrer en båd til luv, det vil sige **op mod vinden**, kaldes det at **luffe**.
(Huskeregul: luffe-luv). Båden her luffer.

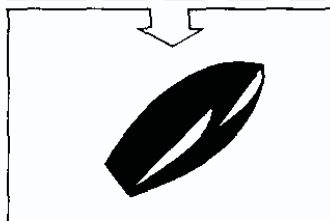
Når man styrer en båd til læ, det vil sige **bort fra vinden**, kaldes det at **falde af**.
Båden her falder af.

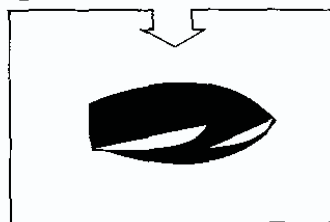
Bådens stilling i forhold til vinden

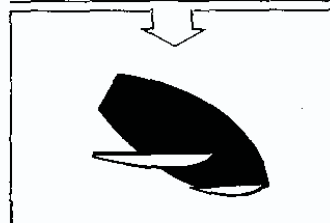
Her har du vinden ret forfra (stik i stævn).
Sejlene blafrer og båden ligger stille. Man plejer at sige, at båden ligger
I vindøjlet

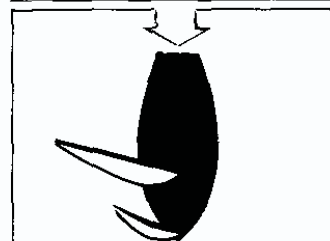
Når vinden kommer skråt forfra, sejler man
Bidevind
Sejlene skal være hårdt (tot) halede.

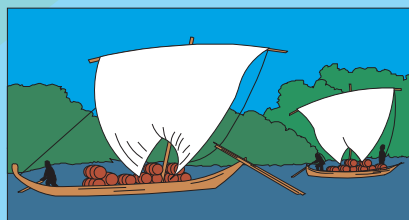
Når vinden kommer ind fra siden, sejler man
Halv vind
Sejlene skal slækkes lidt.

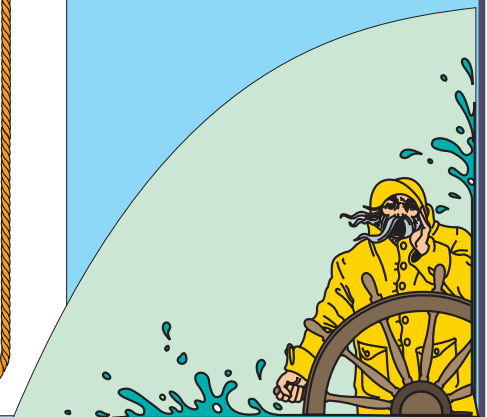
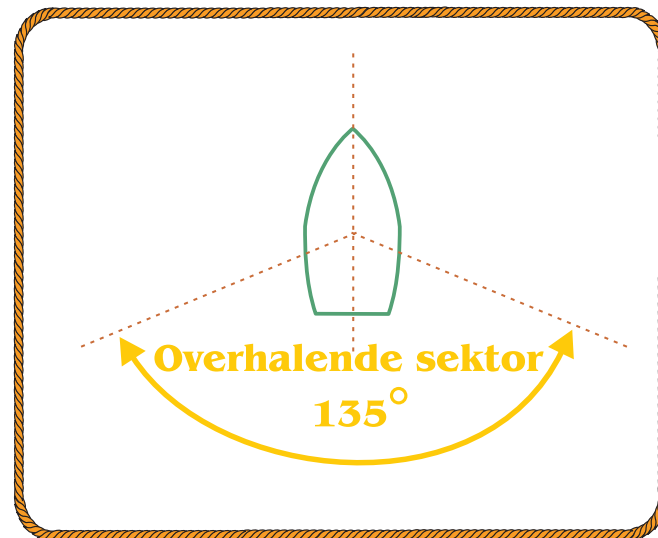
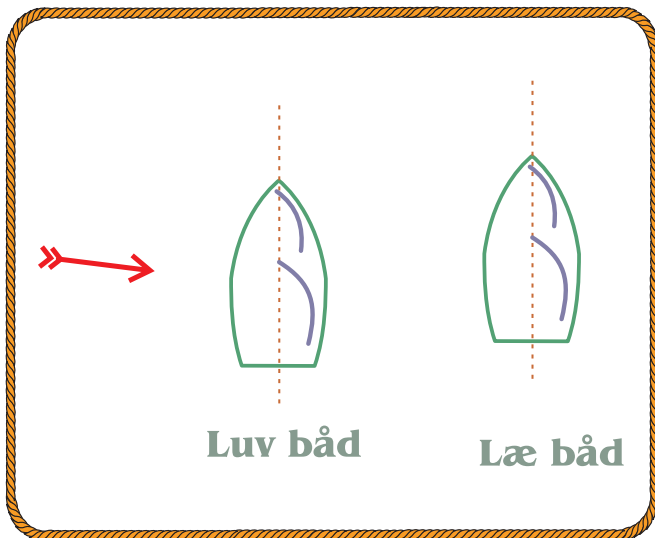
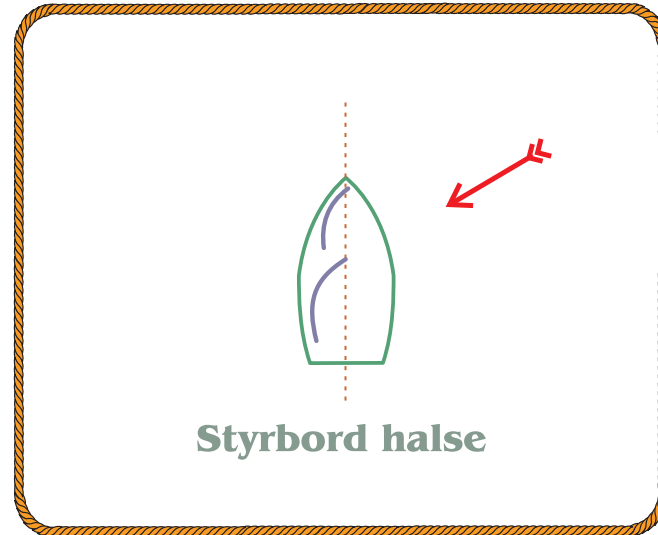
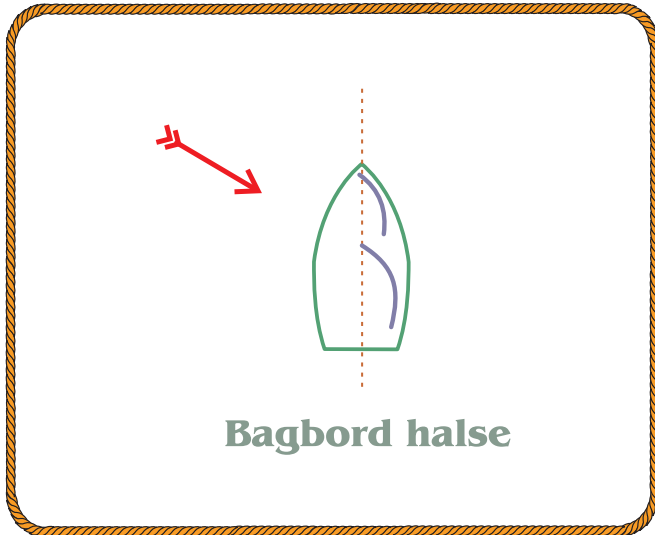
Når vinden kommer skråt agterind, sejler man på
Slør
Sejlene skal kun være let halede.

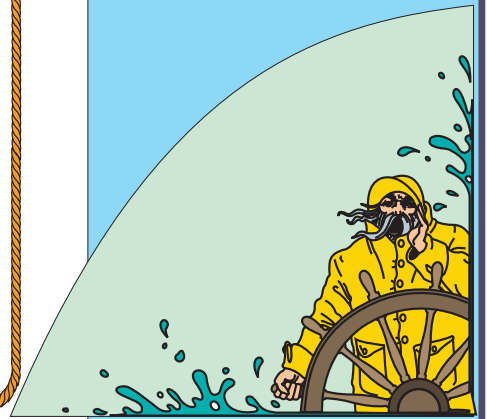
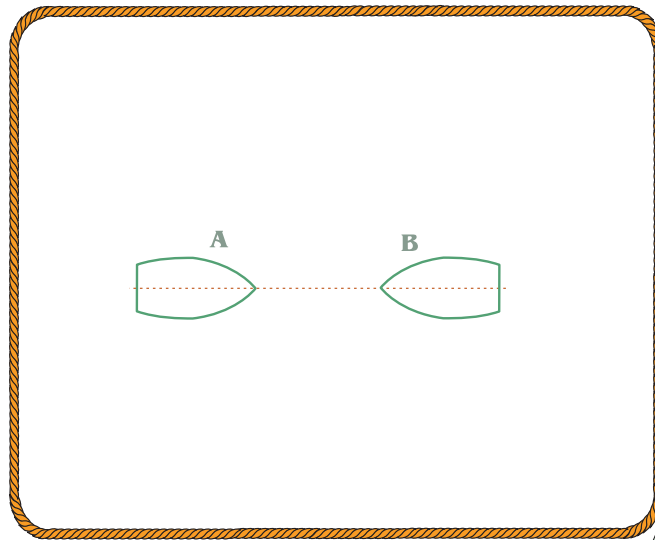
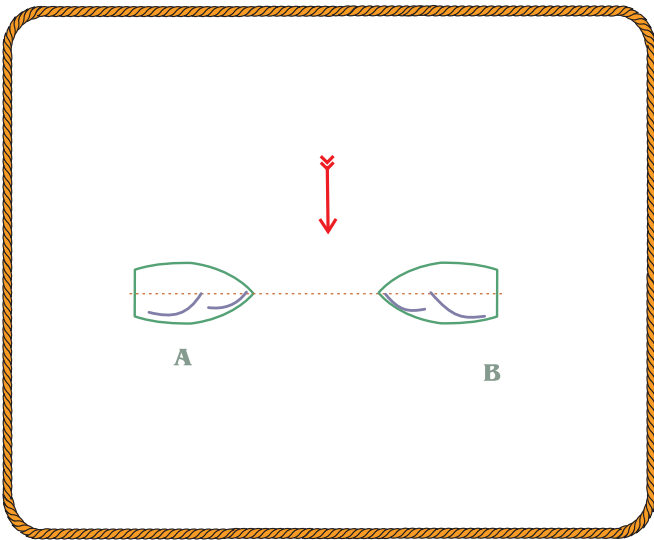
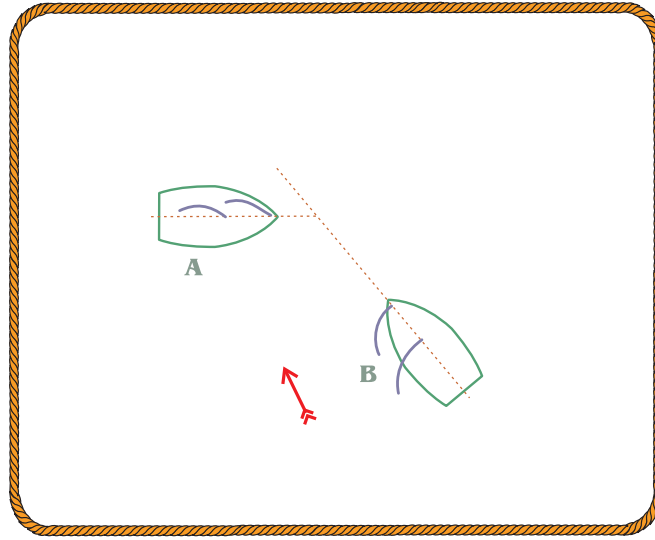
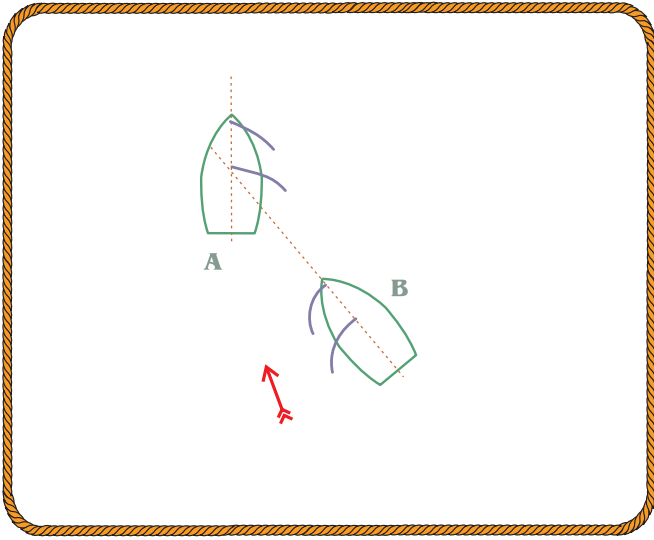
Når vinden kommer ret agtenfra, sejler man
Læns
Skøderne skal være slækket helt ud.

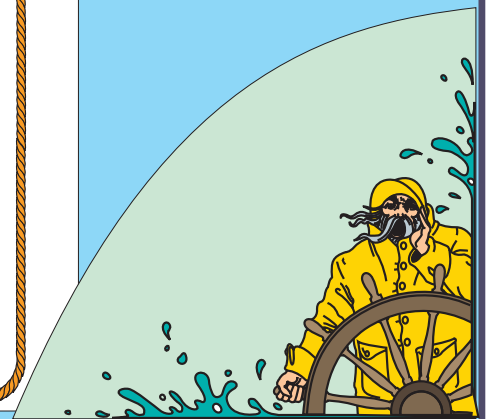
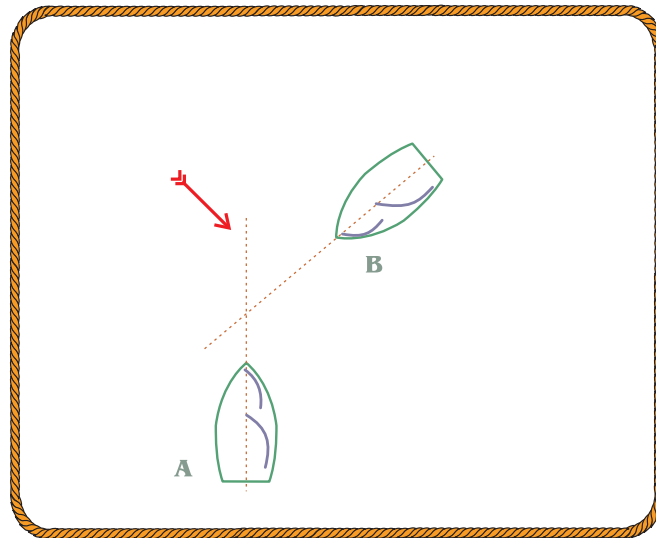
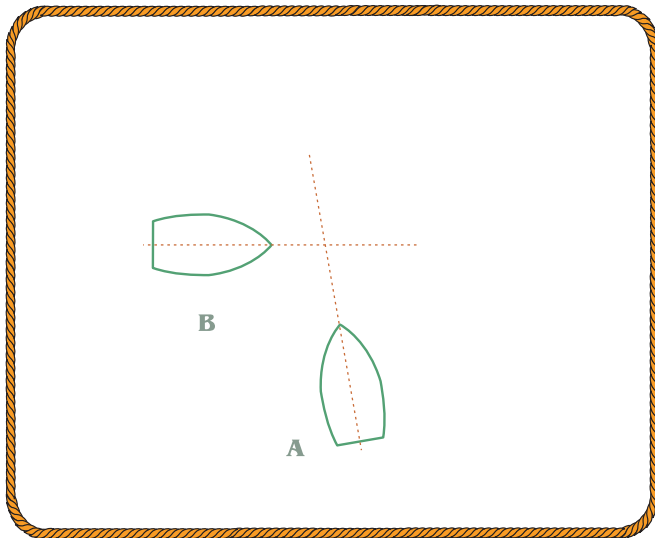
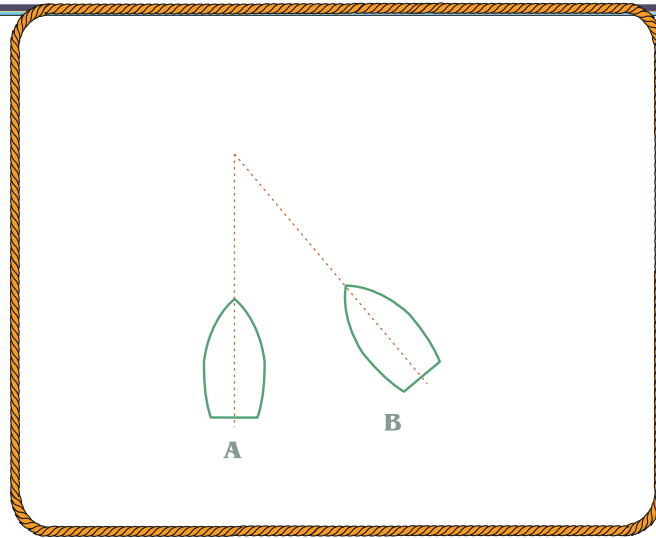
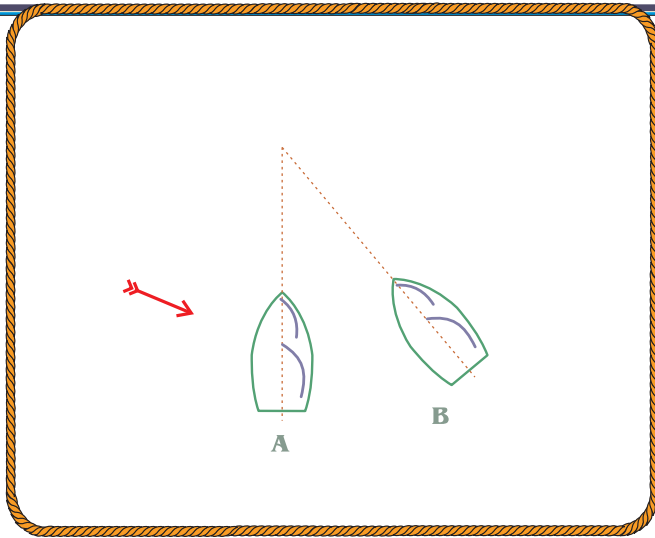
Definitioner

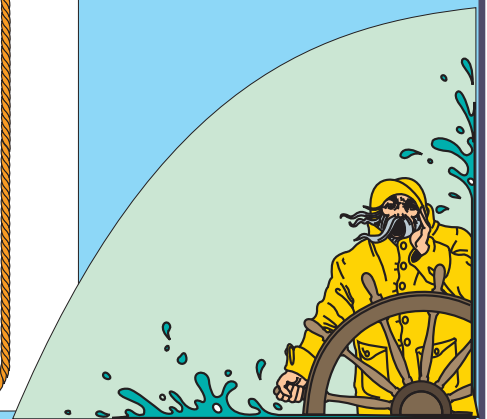
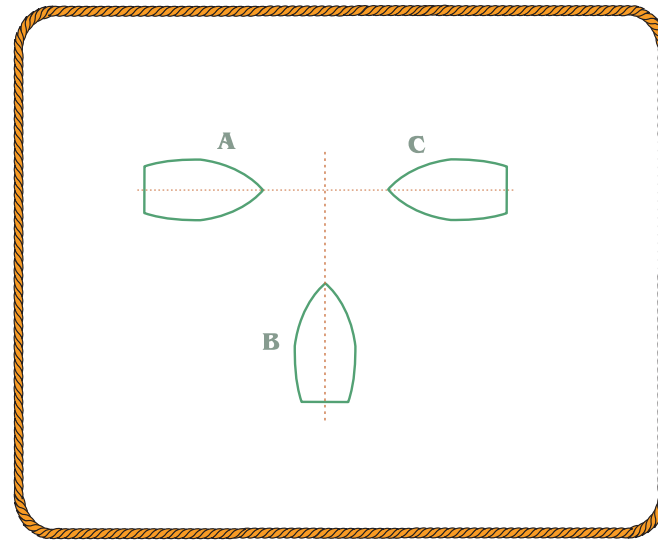
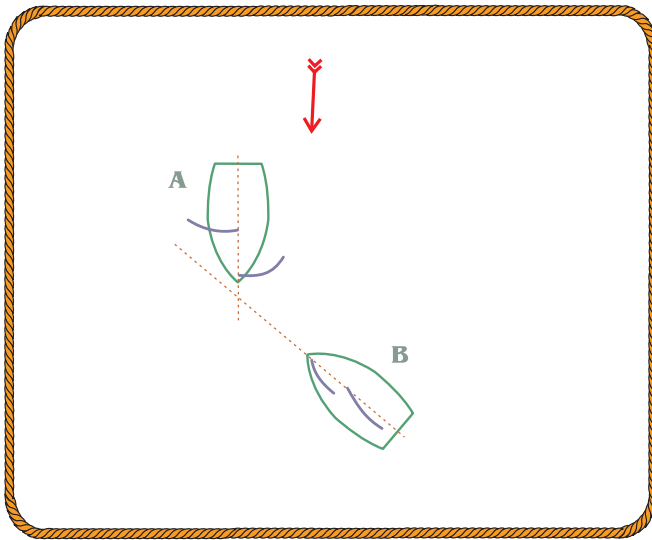
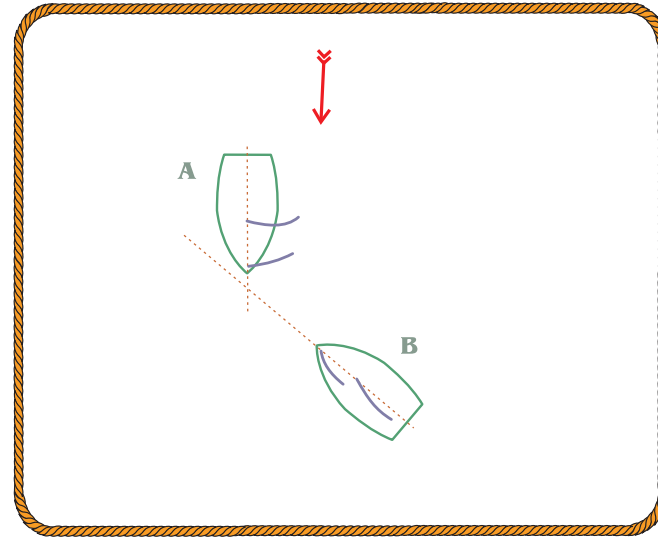
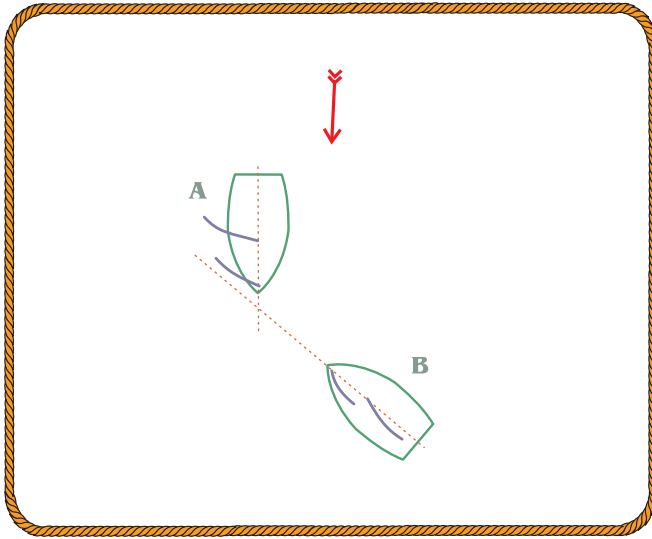
Vigeregler 2

Vigeregler 1

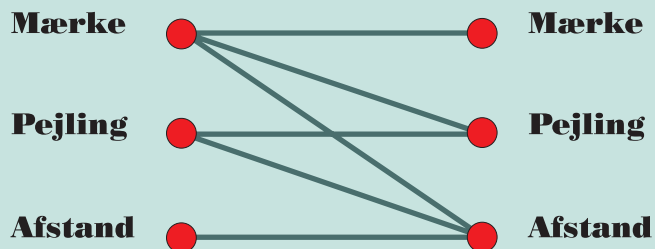

Vigeregler 3

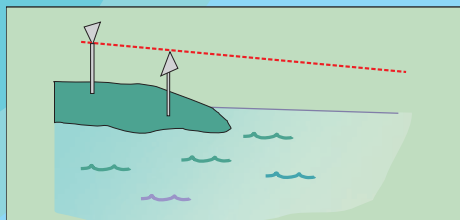

Stedlinier

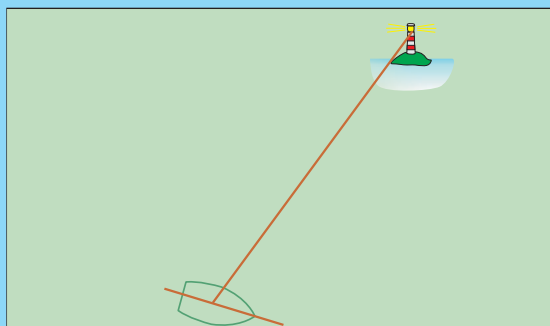
Der er 6 forskellige muligheder for at anvende 2 samtidige stedlinier (eller omtrent samtidige).

Dette er for terrestisk navigation. Der findes også astronomiske stedlinier.

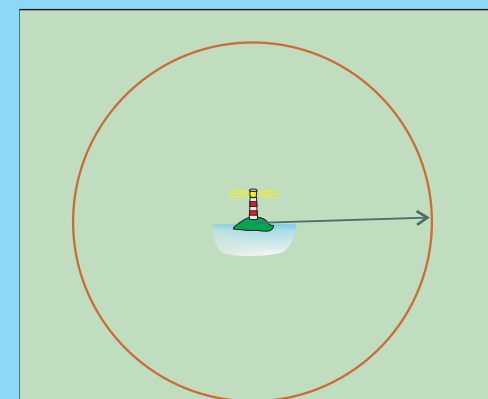
Mærke

To ting overét. Den bedste stedlinie. Uafhængig af instrumenter, vind og strøm. Ingen mulighed for at regne galt.

Pejling

En god stedlinie. Pejles over kompasset. Pejlingen skal rettes, så der er risiko for at regne galt. Afhængig af at man har et kompas, en deviationstabel og kendskab til misvisningen.

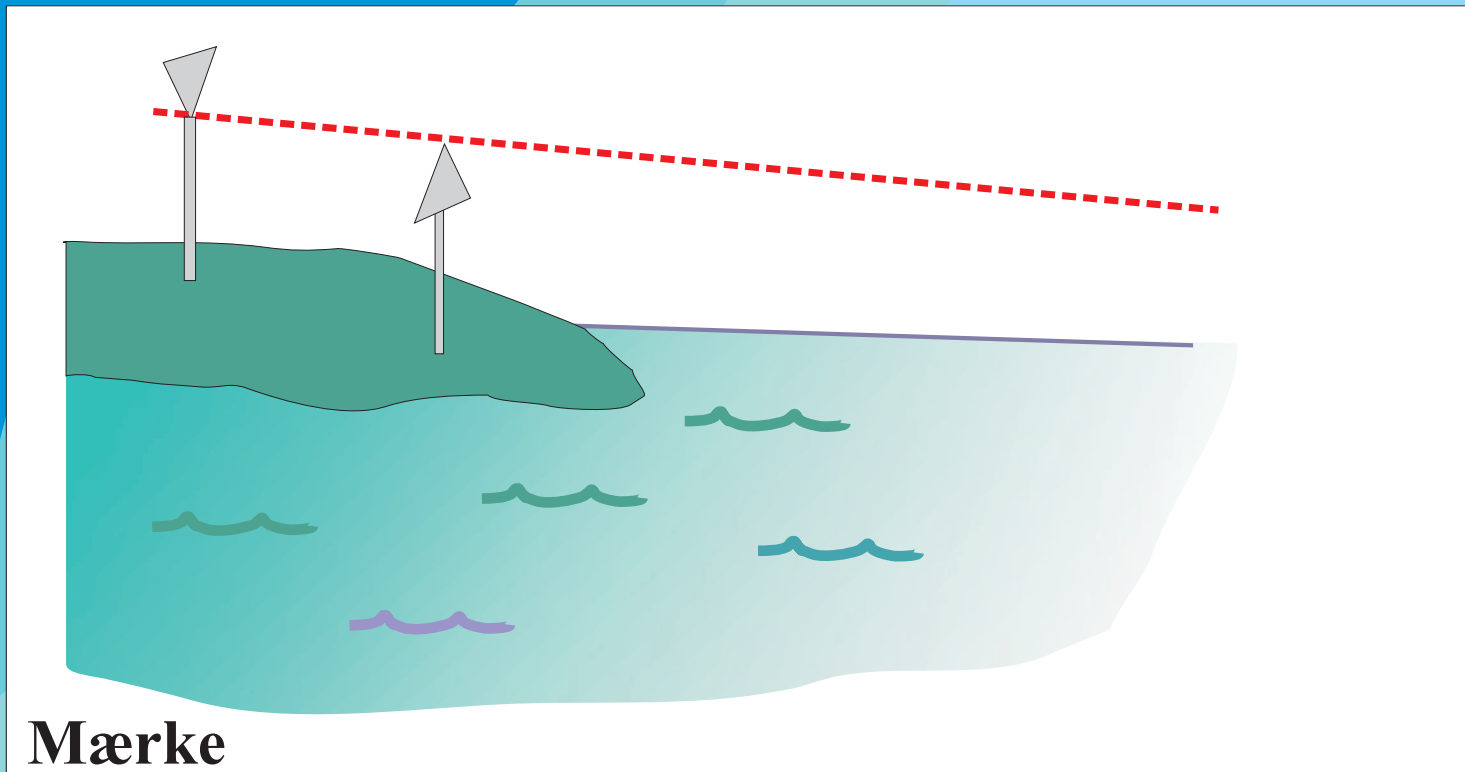
Afstand

Den ringeste stedlinie. Kan eksempelvis fås ved kimingsafstand, firstregspejling eller ved vurdering af lydets ekko.

GPS-systemet er bygget på stedlinier ved afstand.

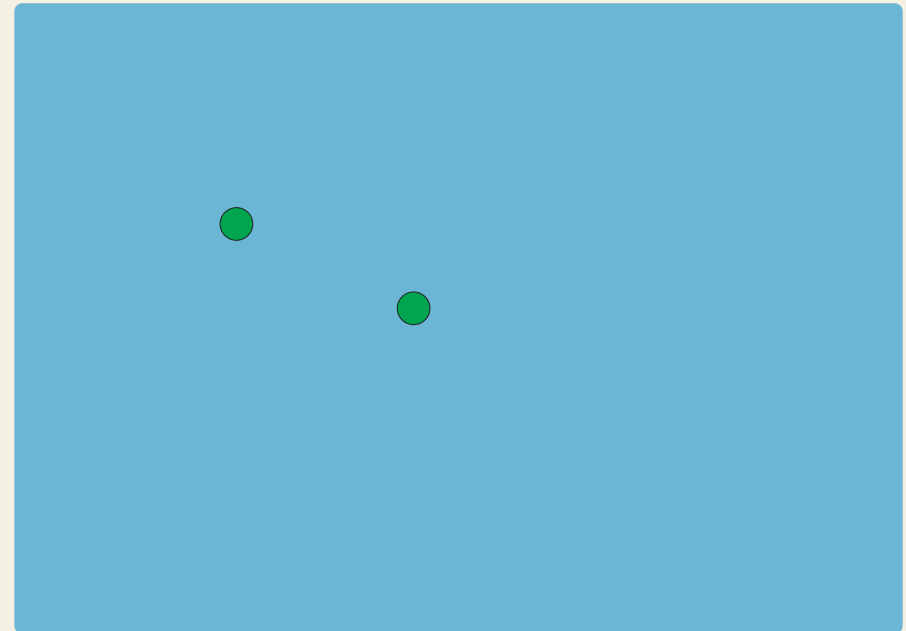
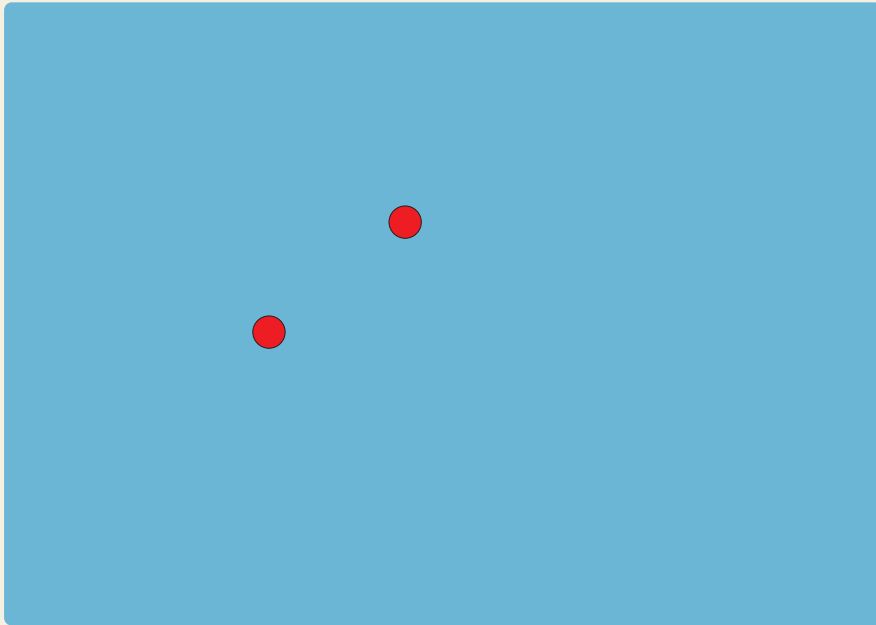
Stedlinie ved mærke

To ting overét. Den bedste stedlinie. Uafhængig af instrumenter, vind og strøm. Ingen mulighed for at regne galt.

Det kan fx være en skorsten overet med et kirketårn eller et fyrtårn overet med en radiomast. Det kan også være to båker, der er opstillet til formålet. Stedlinien kan fx være en ledelinie ind til en havn

Båkelinier

Hvilken side skal vi dreje til i disse to eksempler?

Båkelinier

Vi er på stedlinien

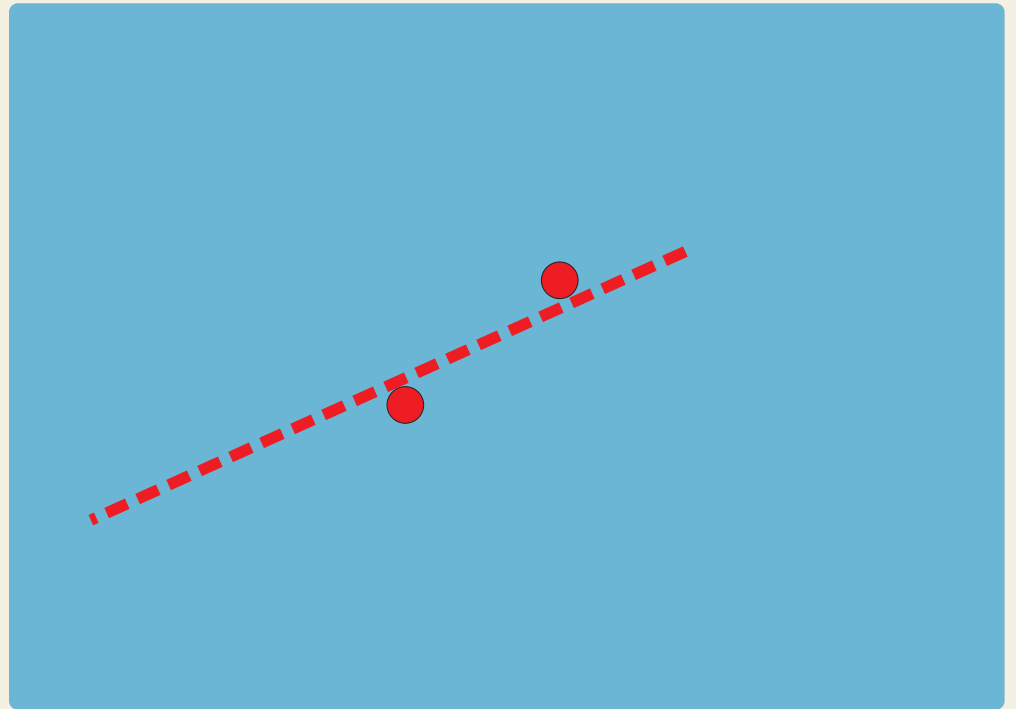
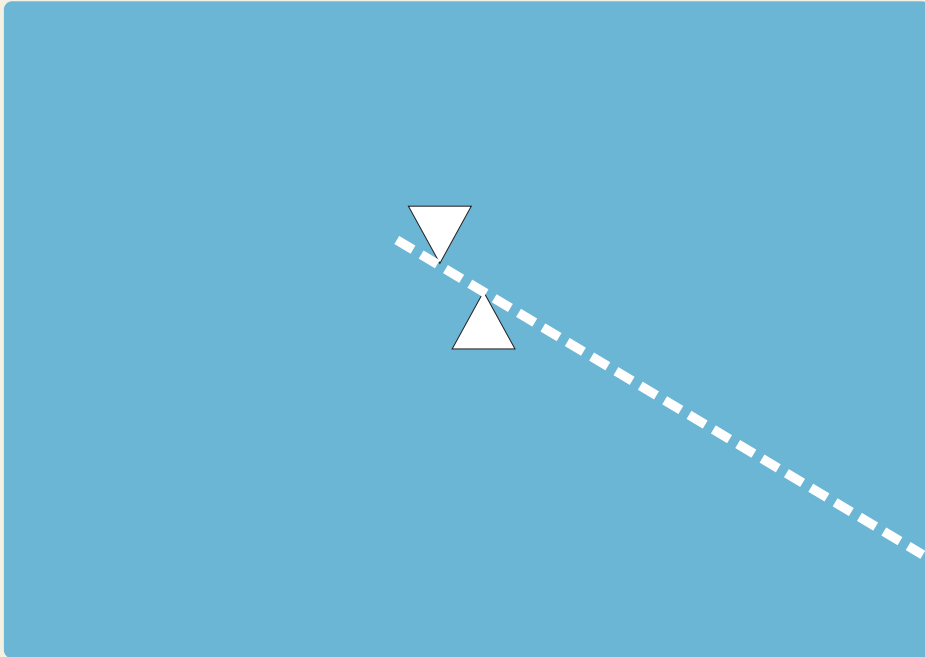

Vi skal dreje til styrbord

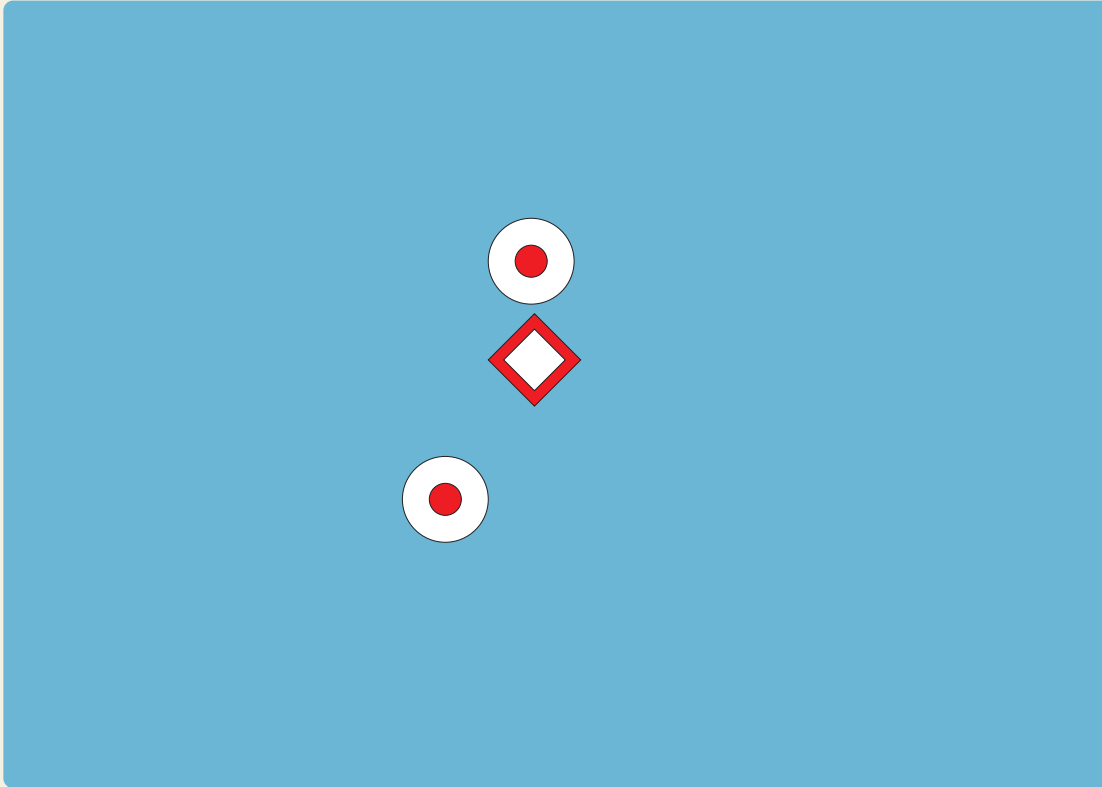
Den nederste båke er den forreste (ellers ville den jo stå i skjul bag den anden)

Båkelinier

To andre båkelinier
Båker kan blinke hvidt, rødt eller grønt om natten

Dette er kabelbåker. Findes fx ved Friluftsbadet og overfor på Nørresundbysiden

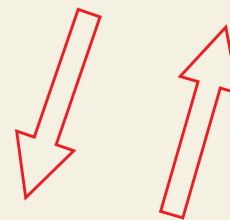
Er vi over kablet?

Hvis vi er lige over kablet, er det en dårlig idé at kaste ankeret.

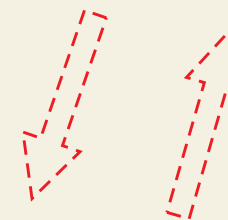
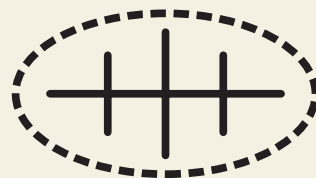
Kortsymboler

Hvad betyder disse kortsymboler?
Find dem i Kort 1

EEZ

EK R 12

Tværs & passere

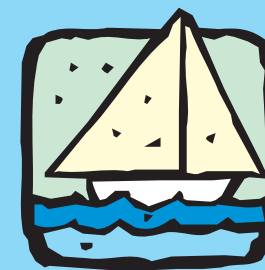
Kraftig vestenvind

Passere
Vi passerer fyret

210°

Den beholdne kurs er
210°

Firestregspejling

To samtidige stedlinier
Pejling & afstand

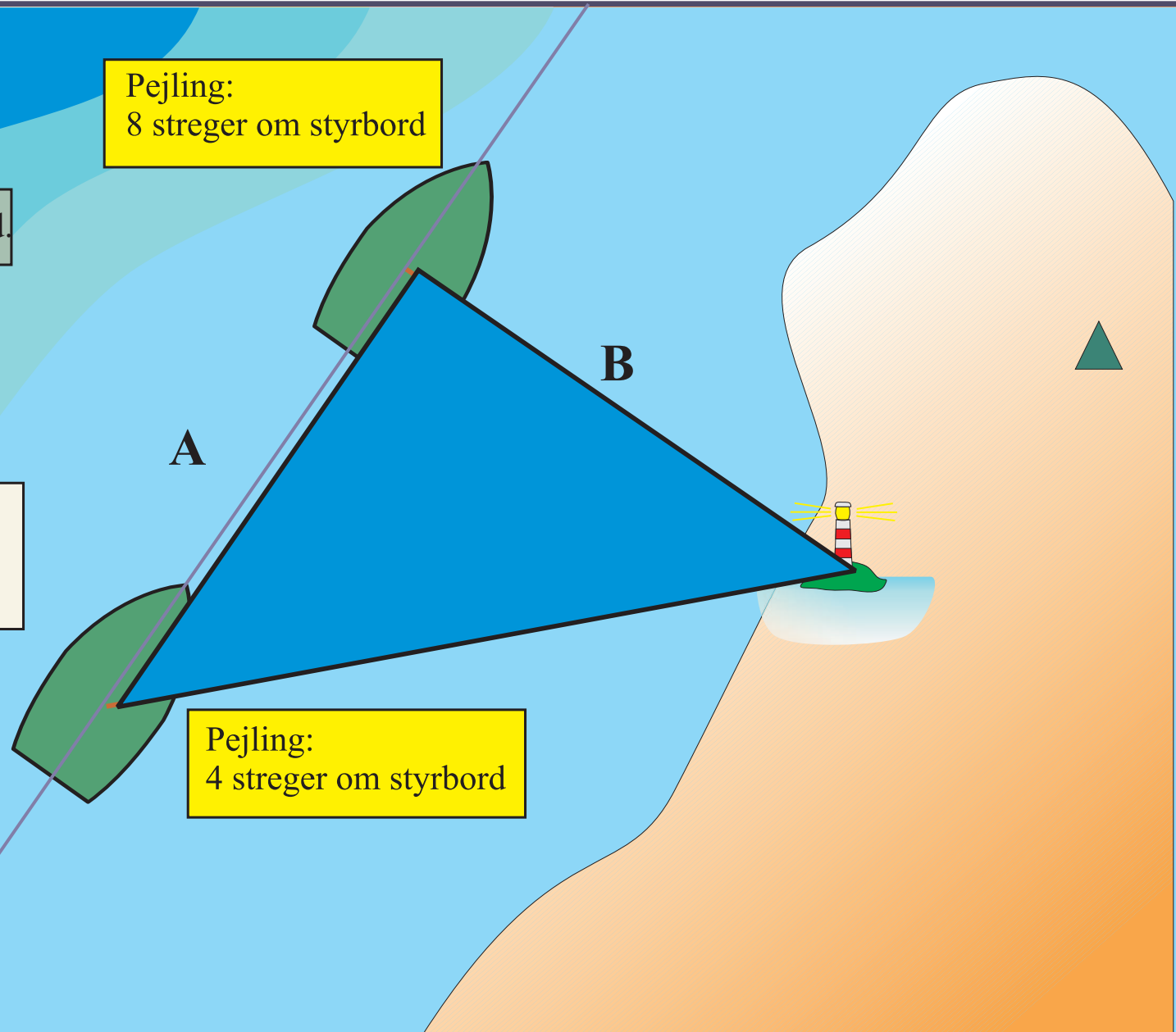
Pejling:
8 streger om styrbord

Der må ikke være strøm og vind.

Loggen aflæses ved hver
pejling, så vi får den sejlede
distance på benet A

Da der ingen vind & strøm er,
er sejlet distance lig med
beholden distance

Altså er afstanden til fyret
lig med $B=A$.

Firestregspejling

To samtidige stedlinier
Pejling & afstand

Der må ikke være strøm og vind.

Pejling:
8 streger om styrbord

A

B

Pejling:
4 streger om styrbord

Unisail
Duelighedskursus

UDK
192

Firestregspejling

To samtidige stedlinier
Pejling & afstand

Pejling:
8 streger om styrbord

Der må ikke være strøm og vind.

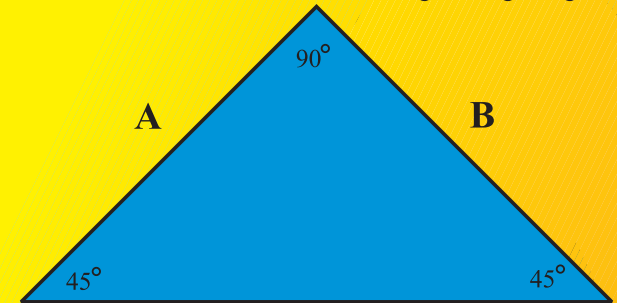
Loggen aflæses ved hver
pejling, så vi får den sejlede
distance på benet A

Da der ingen vind & strøm er,
er sejlet distance lig med
beholden distance

Altså er afstanden til fyret
lig med $B=A$.

En ligebenet trekant

A og B er lige lange

$45^\circ = 4$ streger

$90^\circ = 8$ streger

